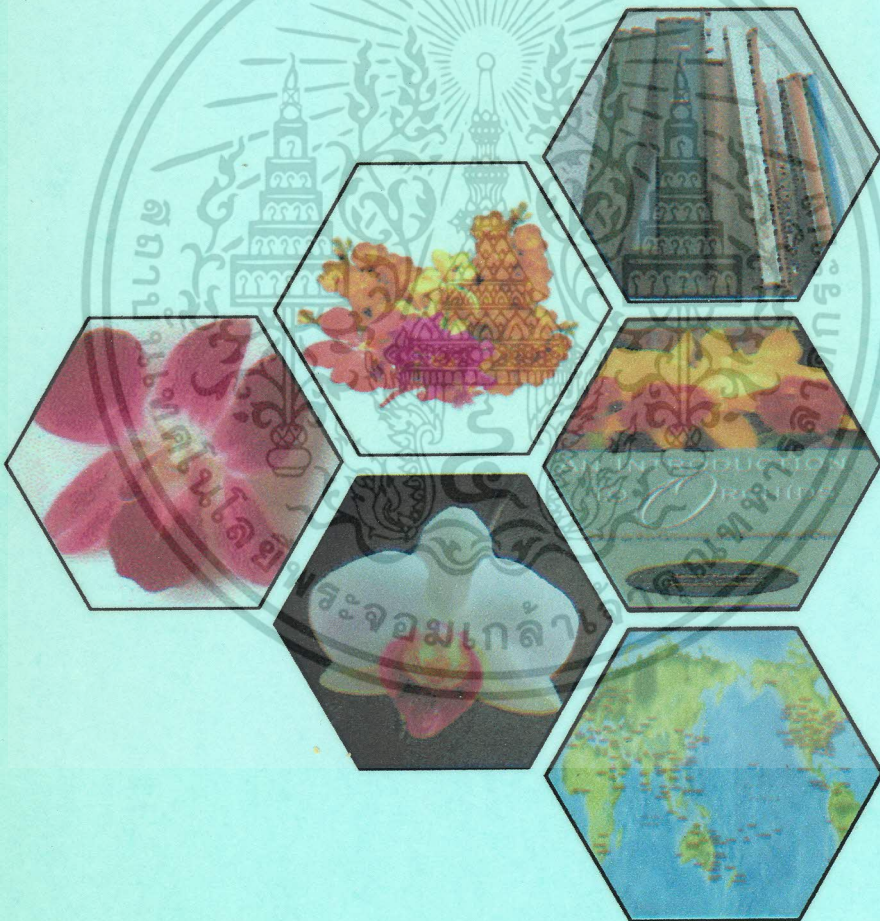

รายงานผลการศึกษาวิจัย

การศึกษาข้อมูลสารสนเทศและการใช้ เพื่อการส่งออกสินค้าเกษตรกรรม
ที่สำคัญของไทย : ศึกษาเฉพาะกรณีดอกกล้วยไม้สด

The Study of Information and Using for the Purpose of Export of Thailand's Major
Agricultural Products : Natural orchids.

นางสาวถนอมนวล สีทะกุลัง

คณะเทคโนโลยีการเกษตร

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สำนักหอสมุดกลาง พระจอมเกล้าลาดกระบัง

รายงานผลการศึกษาวิจัย

การศึกษาข้อมูลสารสนเทศและการใช้ เพื่อการส่งออกสินค้าเกษตรกรรม
ที่สำคัญของไทย : ศึกษาเฉพาะกรณีดอกกล้วยไม้สด

RC4
SB
409
ด1535
ค.2

เลขหมู่..... 101083
เลขทะเบียน.....
วันเดือนปี..... 22 JUN 2009

นางสาวอนอมนวล สีหะกุลัง
คณะเทคโนโลยีการเกษตร
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คำนำ

ปัจจุบันสถานการณ์ทางการค้า โดยเฉพาะตลาดต่างประเทศ หรือตลาดส่งออกต้องเผชิญกับการแข่งขัน และการกีดกันทางการค้าอย่างรุนแรง ซึ่งการแข่งขันดังกล่าวมีการเคลื่อนไหวและเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา จนบางครั้งไม่สามารถติดตามสถานการณ์ได้ทันทั่วถึง ดังนั้นข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการผลิตและการตลาดจึงมีความสำคัญสำหรับผู้ส่งออก ผู้ผลิต เกษตรกร รวมทั้งหน่วยงานของรัฐที่ต้องรู้ให้ทันหรือต้องรู้ล่วงหน้าเพื่อนำมาใช้ประโยชน์ ทั้งในการวางนโยบาย การดำเนินงาน การกำหนดทิศทางตลอดจนกลยุทธ์ในการส่งออกสินค้า ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เป็นจริงได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การศึกษาข้อมูลสารสนเทศและการใช้เพื่อการส่งออกสินค้าเกษตรกรรมที่สำคัญของไทย : ศึกษาเฉพาะกรณีดอกกล้วยไม้สดในครั้งนี้ เพื่อศึกษาความสมบูรณ์ ความถูกต้อง ความทันสมัย ความมีมาตรฐานต่างๆ ตลอดจนการจัดเก็บและการเผยแพร่ข้อมูลสารสนเทศของหน่วยงานรัฐ เพื่อสอดคล้องกับการใช้ประโยชน์ข้อมูลดังกล่าว ในการส่งออกของบริษัทผู้ส่งออกดอกกล้วยไม้สด ผู้วิจัยหวังว่าการศึกษาในครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ทั้งต่อหน่วยงานของรัฐที่ให้บริการเผยแพร่ข้อมูล และผู้ต้องการใช้ข้อมูลสารสนเทศเพื่อประโยชน์ด้านต่างๆ ต่อไป

ถนอมนวล สีหะกุลัง

คณะเทคโนโลยีการเกษตร

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คำนำ	
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์	1
วิธีดำเนินการศึกษา	2
ขอบเขตการศึกษา	2
กลุ่มตัวอย่าง	2
ระยะเวลาการดำเนินการ	4
คำจำกัดความ	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4
บทที่ 2 ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	5
แนวคิดเกี่ยวกับสารสนเทศ	5
แนวคิดเกี่ยวกับประโยชน์ของเทคโนโลยีสารสนเทศ	10
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	11
บทที่ 3 ผลการศึกษาวิจัย	14
บทที่ 4 สรุปและข้อเสนอแนะ	21
เอกสารอ้างอิง	24
ภาคผนวก	
ตารางสถิติ	25
ความรู้เรื่องพันธุ์กล้วยไม้ที่นิยมปลูกเพื่อการค้า	40

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ข้อมูลสารสนเทศด้านการพัฒนาการผลิต การวางแผนการตลาด ตลอดจนความรู้ทางวิชาการและเทคโนโลยีต่าง ๆ รวมถึงข้อมูลด้านการตลาด สภาพทางเศรษฐกิจทั้งภายในและต่างประเทศที่ถูกต้องและทันต่อเหตุการณ์ เป็นปัจจัยที่สำคัญอย่างยิ่งในการดำเนินธุรกิจการค้าของเอกชนในปัจจุบัน ซึ่งมีการแข่งขันและกีดกันทางการค้าอย่างรุนแรง ฉะนั้นการที่จะได้รู้ข้อมูลที่ถูกต้องแน่นอนก่อนคนอื่น ย่อมได้เปรียบเชิงการค้า

ดังนั้นความต้องการและการแสวงหาข้อมูลสารสนเทศด้านการส่งออก จึงเป็นสิ่งจำเป็นที่ผู้ส่งออกได้วางแผนและการตัดสินใจในทางการตลาดเป็นอย่างมาก การได้มาซึ่งข้อมูลสารสนเทศของผู้ส่งออกนั้น นอกจากจะได้จากสื่อต่าง ๆ ที่เผยแพร่โดยทั่วไปแล้ว ก็ยังมีหน่วยงานหรือสถาบันทั้งภาครัฐและเอกชนซึ่งทำหน้าที่ในการจัดหา จัดเก็บ รวบรวม วิเคราะห์และประมวลผลข้อมูล พร้อมทั้งจะให้บริการ และเผยแพร่ข้อมูลสารสนเทศแก่ผู้ส่งออกโดยเฉพาะอีกด้วย ดอกกล้วยไม้สดได้ถูกกำหนดให้เป็นพืชเศรษฐกิจมาตั้งแต่แผนพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ ฉบับที่ 6 (2530-2534) โดยส่งเสริมให้มีการผลิตดอกกล้วยไม้เพื่อการส่งออกเป็นอันดับแรก อีกทั้งส่งเสริมให้เกษตรกรและผู้ส่งออกปรับปรุงคุณภาพดอกกล้วยไม้ให้ได้มาตรฐานและปรับปรุงพันธุ์ให้ได้พันธุ์ใหม่ ๆ ที่ตรงความต้องการของตลาดต่างประเทศ ให้การอบรมเชิงวิชาการเพื่อถ่ายทอดเทคโนโลยี จัดประชุมกลุ่มเฉพาะกิจเพื่อแก้ไขปัญหาเฉพาะเรื่อง และที่สำคัญจัดทำระเบียบผู้ปลูกไม้ดอกไม้ประดับ จัดตั้งศูนย์บริการข้อมูลทางวิชาการและข่าวสารการตลาดออกเผยแพร่ เป็นต้น

การศึกษาข้อมูลสารสนเทศและการใช้เพื่อการส่งออกดอกกล้วยไม้สด จึงมีความจำเป็นเพื่อที่จะได้ข้อมูลทั่วไปและข้อมูลเฉพาะทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ ในการการให้บริการและเผยแพร่ของหน่วยงานรัฐบาลที่เกี่ยวข้องกันจะเป็นประโยชน์โดยตรงต่อผู้ส่งออกเพื่อใช้เป็นข้อมูลพัฒนาการผลิตและการตลาดต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาการใช้ประโยชน์จากข้อมูลสารสนเทศทางการเกษตรของผู้ส่งออกดอกกล้วยไม้สด
2. เพื่อศึกษาถึงการจัดเก็บและการเผยแพร่ข้อมูลสารสนเทศทางการเกษตรของหน่วยงานราชการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. เพื่อศึกษาถึงปัญหาและอุปสรรคในการใช้ประโยชน์จากข้อมูลสารสนเทศของผู้ส่งออกกล้วยไม้ตัดดอก
4. เพื่อศึกษาถึงปัญหาและอุปสรรคในการจัดเก็บและเผยแพร่ข้อมูลสารสนเทศทางการเกษตรของหน่วยงานราชการ

วิธีดำเนินการศึกษา

เพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ การศึกษานี้จึงใช้วิธีการดำเนินการศึกษา 2 วิธี ร่วมกันคือ

1. ศึกษาค้นคว้าจากเอกสารรายงานหรือวิชาการจากหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน
2. การสำรวจโดยการสัมภาษณ์บริษัทผู้ส่งออกดอกกล้วยไม้สด และเจ้าหน้าที่ที่จัดเก็บและเผยแพร่ข้อมูลสารสนเทศทางการเกษตรจากหน่วยงานรัฐตามแบบสอบถามที่กำหนดขึ้น

ขอบเขตการศึกษา

1. ศึกษาข้อมูลสารสนเทศ การจัดเก็บการเผยแพร่ข้อมูลสารสนเทศเฉพาะหน่วยงานภายในของกระทรวงพาณิชย์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และกระทรวงการคลังเท่านั้น
2. ศึกษาการใช้ประโยชน์จากสารสนเทศทางการเกษตรของบริษัทผู้ส่งออกดอกกล้วยไม้สด เฉพาะที่จดทะเบียนการค้ากับกรมวิชาการเกษตร

กลุ่มตัวอย่าง

1. เจ้าหน้าที่ที่ทำหน้าที่จัดเก็บและเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารสารสนเทศทางการเกษตรของ
 - กรมเศรษฐกิจการพาณิชย์ กระทรวงพาณิชย์
 - กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
 - กรมศุลกากร กระทรวงการคลัง
2. บริษัทผู้ส่งออกดอกกล้วยไม้สด 35 บริษัท

1. ห้างหุ้นส่วนจำกัด วัชรศักดิ์เจริญผล ออร์คิด
2. ออร์คิด เฮลท์
3. แอล.อี.อี.อินเตอร์เทรค จำกัด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5. เอ็กซ์เซล ออค์คิด จำกัด
6. เวิลด์ออ์คิด จำกัด
7. บางกอกฟลาวเวอร์เซ็นเตอร์ จำกัด
8. ไทยเกรทฟลาวเวอร์ จำกัด
9. พี.เอ็ม ออ์คิด
10. กรีนเอ็มไพร์ จำกัด
11. สยามอินเตอร์ฟลอริส
12. บางกอก ออ์คิด
13. ไทยอินเตอร์ฟลอริส จำกัด
14. เอช.อี.ออ์คิด คอร์ปอเรชั่น จำกัด
15. เฮอร์คอท อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด
16. บางกอกกรีน จำกัด
17. เอส.ที. ฟลอเร็กซ์ จำกัด
18. ห้างหุ้นส่วนจำกัด อุดมออ์คิด
19. แกนด์ยูไนเต็ด เทรดิง
20. ยูเซนฟลาวเวอร์ ประเทศไทย
21. สวัสดิ์ฟลอรา
22. ยู.ซี ออ์คิด จำกัด
23. สยามฟลาวเวอร์ 1985 จำกัด
24. บางกอกอินไพเอ็กซ์
25. ฟายน์ ออ์คิด
26. เฟลอลส์ สยาม มาเกตติ้ง จำกัด
27. ลุยส์ ออ์คิด
28. ซิมไพลด์ จำกัด
29. 99 ฟลอรา
30. บูล ออ์คิด
31. ไทยฟาร์มเพอร์ฟิวด์ จำกัด
32. ซิตี ออ์คิด
33. เจ.เอฟ ออ์คิด
34. เดอะ ออ์คิดสยาม จำกัด
35. เอส.พี.เอ กรู๊ป จำกัด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ระยะเวลาดำเนินการ

1 ตุลาคม 2543 – 30 กันยายน 2544

คำจำกัดความ

ดอกกล้วยไม้สด หมายถึงดอกกล้วยไม้ที่ปลูกแล้วตัดเฉพาะส่วนที่เป็นดอกหรือช่อดอกไปใช้ประโยชน์หรือจำหน่าย โดยจะถูกตัดพร้อมทั้งก้านดอกด้วย จึงจำเป็นจะต้องมีก้านดอกยาวและแข็งแรง ดอกบานทนทานนานวัน บรรจุหีบห่อได้ง่าย น้ำหนักเบา เก็บรักษาได้นานตลอดจนขนส่งได้สะดวก

การตลาดส่งออก หมายถึง ลักษณะทางการตลาดดอกกล้วยไม้ของประเทศไทยที่ทำการส่งออกไปจำหน่ายยังตลาดต่างประเทศซึ่งประกอบด้วย ช่องทางการจำหน่าย สภาพการแข่งขัน และลักษณะทางการตลาดต่าง ๆ ของประเทศคู่ค้าที่สำคัญ

ข้อมูลสารสนเทศ หมายถึง ข่าวสารที่ได้จากการนำ ข้อมูลดิบ มาคำนวณทางสถิติหรือประมวลผลอย่างใดอย่างหนึ่ง ซึ่งข่าวสารที่ได้ออกมาจะอยู่ในรูปที่สามารถนำไปใช้งานได้

ผู้ส่งออกกล้วยไม้ หมายถึง บุคคลที่ประกอบกิจการการค้ากล้วยไม้เพื่อการส่งออกและมีการจดทะเบียนการค้ากับกรมวิชาการเกษตร

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้ทราบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการส่งออกสินค้าเกษตรกรรมที่สำคัญของไทยที่บริษัทส่งออกได้ใช้ประโยชน์และข้อมูลวิธีการเผยแพร่สารสนเทศดังกล่าวด้วย
2. ชี้ปัญหาและข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงการให้บริการเผยแพร่สารสนเทศเพื่อการส่งออกให้ดีขึ้น ไม่เฉพาะกับสินค้าเกษตรกรรมเท่านั้น แต่อาจนำไปประยุกต์ใช้กับสินค้าอุตสาหกรรมส่งออกอีกด้วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 2

ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

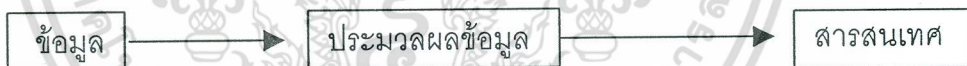
แนวคิดเกี่ยวกับสารสนเทศ

สารสนเทศจัดว่าเป็นปัจจัยที่สำคัญยิ่งปัจจัยหนึ่ง สารสนเทศเป็นพื้นฐานของการอบรมศึกษา การปกครองประเทศของรัฐบาล การดำเนินธุรกิจ ความรอบรู้ของมนุษย์ ตลอดจนการรักษาไว้ซึ่งความรู้ที่มีอยู่และการเพิ่มพูนความรู้ จีราภรณ์ รักษาแก้ว (2534) ได้ให้แนวคิดและความหมายของข้อมูลสารสนเทศดังนี้

1. ข้อมูลและสารสนเทศ

1.1 ข้อมูล (data) หมายถึง ข้อเท็จจริงต่าง ๆ ที่มีอยู่ในธรรมชาติ เป็นกลุ่มสัญลักษณ์แทนปริมาณหรือการกระทำต่าง ๆ ที่ยังไม่ผ่านการประมวลผล ข้อมูลอาจจะอยู่ในรูปของตัวเลข ตัวหนังสือ และท้ายที่สุดข้อมูลก็คือ วัตถุดิบของสารสนเทศ

1.2 สารสนเทศ (information) ได้แก่ ข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้รับการประมวลผลแล้วด้วยวิธีการต่าง ๆ เป็นความรู้ที่ต้องการสำหรับใช้ทำประโยชน์ เป็นส่วนผลลัพธ์หรือเอาที่พูดของระบบการประมวลผลข้อมูล เป็นสิ่งซึ่งสื่อความหมายให้ผู้รับเข้าใจ และสามารถนำไปกระทำกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งโดยเฉพาะได้ หรือเพื่อเป็นการย้ำความเข้าใจที่มีอยู่แล้วให้มีมากยิ่งขึ้น

ภาพที่ 1 ไดอะแกรมแสดงกระบวนการในการประมวลผลข้อมูลเพื่อสารสนเทศ

2. ข้อมูลและสารสนเทศในความหมายของผู้ใช้

เนื่องจากผู้ใช้ข้อมูลและสารสนเทศแต่ละคน มีความรับรู้ต่อข้อมูลและสารสนเทศเดียวกันแตกต่างกันไป ตัวอย่างเช่น ในการดำเนินงานเกี่ยวกับใบสั่งซื้อสินค้าขององค์กรหนึ่ง พนักงานแต่ละคนก็必将มีความรับผิดชอบที่แตกต่างกันไป ซึ่งใบสั่งซื้อสินค้าจะมีคุณค่าต่อผู้ใช้ที่เกี่ยวข้องแตกต่างกันออกไปตามหน้าที่ที่ผู้ใช้ต้องปฏิบัติ ดังนี้

พนักงานขาย จะถือว่าใบสั่งซื้อสินค้าที่ได้จากลูกค้าเป็นสารสนเทศของเขา

ผู้จัดการฝ่ายขาย จะถือว่ารายงานเกี่ยวกับใบสั่งซื้อสินค้า หรือปริมาณยอดขาย

เป็นสารสนเทศของเขา

พนักงานบัญชี จะถือว่าใบส่งซื้อสินค้าเป็นข้อมูลชนิดหนึ่งเท่านั้น จนกระทั่งใบส่งซื้อสินค้านี้ได้ถูกดำเนินการต่อไปเพื่อให้ได้ใบส่งของสำหรับนำไปเก็บเงินจากลูกค้า และนำมาลงบัญชีต่อไป สารสนเทศของเขาก็จะได้แก่ บัญชีลูกหนี้ บัญชีเงินสด และรายรับจากการขายสินค้า ซึ่งเกิดจากข้อมูลในใบส่งซื้อ

พนักงานอื่น ๆ อาทิ ลูกจ้างรายวัน นักวิจัย วิศวกร จะถือว่าใบส่งซื้อสินค้าเป็นเพียงข้อมูลอย่างหนึ่งที่เขาไม่ต้องสนใจหรือเกี่ยวข้องด้วย

อีกตัวอย่างหนึ่งคือ ค่าแรงของลูกจ้างต่อสัปดาห์ ถือว่าเป็นสารสนเทศของลูกจ้างแต่ละคนที่จะรับค่าแรงนั้น แต่จะเป็นข้อมูลอย่างหนึ่งของเจ้าของบริษัทหรือผู้บริหาร ซึ่งเมื่อได้รวมเป็นค่าแรงทั้งหมดที่ต้องจ่ายใน 1 สัปดาห์แล้ว จึงจะถือว่าเป็นสารสนเทศสำหรับเขา

3. แหล่งข้อมูล

ข้อมูลที่น่ามาใช้ประมวลผลเพื่อเป็นสารสนเทศ เกิดขึ้นมาจาก 2 แหล่งคือ แหล่งข้อมูลภายในองค์กร และแหล่งข้อมูลจากภายนอกองค์กร

3.1 แหล่งข้อมูลภายในองค์กร ประกอบด้วยพนักงานในองค์กร หน่วยงานต่าง ๆ ขององค์กร แหล่งข้อมูลนี้จะให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับข้อเท็จจริงต่าง ๆ ขององค์กร เช่น ประสิทธิภาพในการทำงานของลูกจ้าง ความถูกต้องของการวางแผนครั้งที่ผ่านๆ มา เป็นต้น ซึ่งการได้มาของข้อมูลจากแหล่งข้อมูลภายในนี้ อาจจะได้จากวิธีการที่ไม่เป็นทางการ เช่น การพบปะพูดคุยกัน เป็นต้น

3.2 แหล่งข้อมูลภายนอกองค์กร ซึ่งเป็นแหล่งกำเนิดข้อมูลเอง หรือแหล่งกระจายข้อมูลที่มีในสังคม แหล่งข้อมูลเหล่านี้ได้แก่ ตัวลูกค้า บริษัทขายส่งสินค้า บริษัทคู่แข่ง ชน หนังสือวารสารทางธุรกิจ สมาคมต่าง ๆ หรือหน่วยงานของรัฐ เป็นต้น ซึ่งจะให้ข้อมูลเกี่ยวกับรายได้ประชาชาติ ยอดรวมของการบริโภคสินค้าแต่ละปี หรืออัตราการเจริญเติบโตของประชากร ฯลฯ

ข้อมูลที่ได้จากแหล่งข้อมูลทั้งสองนี้ อาจจะแยกได้เป็น 2 ประเภท ได้แก่ ข้อมูลที่ต้องเก็บรวบรวมหรือบันทึกมาจากแหล่งข้อมูลโดยตรงเช่น การสำรวจข้อมูลทางการตลาด ด้วยวิธีออกแบบสอบถามและสัมภาษณ์ เป็นต้น ข้อมูลประเภทนี้เรียกว่า *ข้อมูลปฐมภูมิ (primary data)* ส่วนประเภทหลังได้แก่ ข้อมูลที่เก็บรวบรวมจากข้อมูลที่ได้มีการรวบรวมไว้แล้ว เช่น สถิติเกี่ยวกับการบริโภคสินค้าเศรษฐกิจของประชาชน ซึ่งออกโดยหน่วยงานของรัฐ เป็นต้น ข้อมูลประเภทนี้เรียกว่า *ข้อมูลทุติยภูมิ (secondary data)*

4. ความสัมพันธ์ของข้อมูล สารสนเทศ และระบบสารสนเทศ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ระบบสารสนเทศจะประกอบไปด้วยส่วนนำเข้า ส่วนกระบวนการหรือส่วนประมวลผลและ ส่วนผลลัพธ์ ซึ่งตัวข้อมูลจะเป็นวัตถุดิบของระบบในส่วนนำเข้า เพื่อประมวลผลข้อมูลด้วยวิธีการต่าง ๆ กัน และได้สารสนเทศเป็นผลลัพธ์ของระบบสารสนเทศ ระบบสารสนเทศในปัจจุบันนี้ ได้นำเอาเครื่องคอมพิวเตอร์เข้ามาใช้ เพื่อให้การประมวลผลทำได้รวดเร็วขึ้น และเพื่อให้สารสนเทศที่ได้มีคุณภาพที่น่าเชื่อถือมากขึ้น

เนื่องจากสารสนเทศเป็นสิ่งสำคัญ ดังนั้นผู้ที่ผลิตสารสนเทศเพื่อสื่อความหมายให้ได้รับถ้วน ทำให้ผู้รับสารสนเทศแต่ละคนสามารถทำความเข้าใจได้ใกล้เคียงกัน จะต้องคำนึงถึงปัจจัยที่สำคัญต่อไปนี้ด้วย ได้แก่ สิ่งที่ใช้อ้างอิงถึง ทศนคติของผู้รับ ความตั้งใจในการที่จะทำความเข้าใจ และการได้ยินหรือได้เห็นที่แตกต่างกัน เป็นต้น

5. คุณสมบัติของสารสนเทศ

สารสนเทศที่จัดว่าเป็นสารสนเทศที่ดี ควรจะมีคุณสมบัติที่สำคัญคือ ถูกต้องทันต่อการใช้งาน ครบถ้วนสมบูรณ์ กะทัดรัด และตรงกับความต้องการ ซึ่งคุณสมบัติเหล่านี้จะเป็นตัวบ่งบอกถึงคุณภาพและคุณค่าของสารสนเทศนั้น ในการนำสารสนเทศไปใช้งานครั้งหนึ่ง ๆ สารสนเทศควรมีคุณสมบัติดังกล่าวนี้เป็นปริมาณที่มากหรือน้อยเพียงใดนั้น ขึ้นอยู่กับความต้องการของผู้ใช้ ซึ่งเขาจะเป็นผู้พิจารณาถึงความคุ้มค่าของสารสนเทศที่ต้องการกับต้นทุนหรือค่าใช้จ่ายที่จะให้ได้มาซึ่งสารสนเทศนั้น รายละเอียดของคุณสมบัติแต่ละข้อของสารสนเทศที่ควรจะมีดังนี้คือ

5.1 ความถูกต้อง ความถูกต้องในที่นี้หมายถึง อัตราส่วนของสารสนเทศที่ถูกต้องกับจำนวนสารสนเทศที่ผลิตขึ้นทั้งหมดในช่วงเวลาหนึ่ง ตัวอย่างเช่น มีสารสนเทศที่ถูกต้องตรงกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นจริงจำนวน 950 หน่วย ในจำนวนสารสนเทศทั้งสิ้น 1,000 หน่วยที่ผลิตขึ้นภายในเวลา 1 เดือน ดังนั้นระดับความถูกต้องจะเป็น 0.95 ระดับความถูกต้องขนาดนี้จะถือว่าเพียงพอแล้วหรือไม่นั้น ขึ้นอยู่กับตัวสารสนเทศ ตัวอย่างเช่น ถ้าใบแจ้งยอดเงินในบัญชีเงินฝากที่ธนาคารส่งไปถึงลูกค้าผิดพลาดเสีย 50 ใบ จากจำนวนใบแจ้งยอดทั้งสิ้น 1,000 ใบ ระดับความถูกต้อง 0.95 ก็เป็นระดับความถูกต้องที่ยอมรับไม่ได้ แต่ถ้าระเบียบ (record) ของข้อมูลสินค้าคงเหลือ สำหรับควบคุมสินค้าในโกดังซึ่งเป็นสินค้าที่มีราคาสูงและมีปริมาณมากผิดพลาดหรือคลาดเคลื่อนไป 0.05 ระดับความถูกต้อง 0.95 นี้ก็อาจจะยอมรับได้ แต่ในกรณีของธนาคารนั้นเป็นเรื่องจำนวนเงินและชื่อเสียงของธนาคาร ความถูกต้องย่อมต้องอยู่ในระดับที่สูงกว่าในกรณีหลัง ยิ่งสารสนเทศมีความถูกต้องมากเท่าใด ก็ยิ่งเป็นสารสนเทศที่มีคุณค่าสำหรับผู้บริหารมากขึ้น

ความไม่ถูกต้องของสารสนเทศอาจมีสาเหตุมาจากความผิดพลาดของคนหรือเครื่องจักรหรือทั้ง 2 กรณี แต่ส่วนใหญ่แล้วสาเหตุแรกของความไม่ถูกต้องจะมาจากคน เช่น การออกแบบระบบผิดพลาด การเตรียมข้อมูลผิดพลาด หรือการควบคุมเครื่องจักรไม่ถูกวิธี เป็นต้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.2 ความทันต่อการใช้งาน สารสนเทศที่ดีนั้นมีความถูกต้องอย่างเดี๋ยวยาวจะยังไม่เพียงพอ แต่ต้องได้รับให้ทันต่อการใช้ประโยชน์ด้วย การที่จะบอกว่าสารสนเทศที่ดีจะต้องเป็นสารสนเทศที่ได้มาอย่างรวดเร็ว ความหมายของความรวดเร็วในที่นี้ไม่สามารถบอกได้ว่าควรจะเป็นเท่าไร ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความพอใจของผู้ใช้ในแต่ละสถานการณ์ ในกรณีที่เป็นรายงานตามปกติ ถ้าหากว่าเราจัดทำรายงานดังกล่าวในทันทีที่เก็บข้อมูลแต่ละชุดมาได้เพื่อจะออกรายงานให้เร็วขึ้น จะทำให้มีปริมาณของรายงานนั้นมากเกินความจำเป็น และสิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายมากขึ้น เพราะต้องออกรายงานทุกครั้งที่เก็บข้อมูลมา แทนที่จะรวบรวมข้อมูลไว้เป็นงวด ๆ แล้วจึงจัดทำเป็นรายงานประจำงวด ดังนั้น จึงต้องยึดหลักของทางสายกลางคือ สารสนเทศนั้นควรจะรวดเร็วพอที่จัดทำได้จากข้อมูลปริมาณหนึ่ง แต่ไม่ใช่ทุกครั้งที่มีการเก็บข้อมูลได้ เพื่อเป็นการประหยัดค่าใช้จ่าย และสารสนเทศนั้นไม่ควรจะรวดเร็วจนไม่สามารถบอกถึงแนวโน้มหรือการเกิดเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่งได้ ดังนั้นช่วงเวลาที่เหมาะสมที่สุดของสารสนเทศเป็นสิ่งที่ต้องพิจารณากันให้ดีในแต่ละองค์การ สำหรับในระบบสารสนเทศที่ใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ช่วยในการประมวลผลนั้น ปัญหาจะหมดไป เพราะสามารถที่จะประมวลผลข้อมูลให้กับผู้บริหารได้อย่างรวดเร็ว เพื่อให้สารสนเทศที่ผู้บริหารจะนำไปใช้ช่วยในการตัดสินใจในช่วงเวลาที่วิกฤติได้โดยไม่ต้องรอรายงานที่ออกตามปกติ และเป็นระบบที่สามารถให้สารสนเทศกับผู้บริหารได้ทุกขณะ ทั้งสารสนเทศที่มีอยู่ในรายงานปกติหรือไม่มีอยู่ในรายงานตามปกติได้

5.3 ความสมบูรณ์ ในบางครั้งผู้บริหารต้องเผชิญกับการตัดสินใจที่ไม่แน่นอนหรือด้วยความลังเลใจ เพราะสารสนเทศที่นำมาใช้นั้นสนับสนุนการตัดสินใจนั้นไม่สมบูรณ์ ความสมบูรณ์ของสารสนเทศได้มาจากการรวบรวมข้อเท็จจริงหรือข้อมูลที่มีอยู่อย่างกระจัดกระจายในองค์การได้ในปริมาณที่เพียงพอต่อการผลิตสารสนเทศนั้น

5.4 ความกะทัดรัดของสารสนเทศ จากความพยายามที่จะทำให้สารสนเทศที่ผลิตออกมาเป็นสารสนเทศที่สมบูรณ์ ในบางครั้งจึงมีผู้ออกแบบระบบสารสนเทศโดยคำนึงถึงแต่จะให้สารสนเทศที่ละเอียดมากพอสำหรับผู้บริหาร ซึ่งบางครั้งกลับกลายเป็นว่าสารสนเทศนั้นมีปริมาณมากเกินไปกว่าที่ผู้บริหารจะใช้ประโยชน์ได้ ซึ่งก่อให้เกิดผลเสียมากกว่าผลดี เพราะทำให้ผู้บริหารต้องเสียเวลาค้นหาสารสนเทศที่เขาต้องการจากสารสนเทศทั้งหมดที่มีอยู่ ซึ่งอาจทำให้ไม่ทันต่อการใช้งานได้ สารสนเทศที่ดีควรจะเป็นสารสนเทศที่กะทัดรัด และได้ใจความที่สมบูรณ์ในตัวเอง สามารถแสดงสาระที่สำคัญ ๆ ตามที่ผู้บริหารต้องการได้ครบถ้วน ซึ่งอาจจะจัดทำได้โดยการสรุปเฉพาะสิ่งที่ผู้บริหารต้องการ และในบางกรณีการใช้รูปภาพหรือการแสดงด้วยกราฟสามารถที่จะให้สารสนเทศได้ชัดเจนกว่าการบรรยายด้วยตัวอักษร การใช้หลักการข้อยกเว้น (exception principle) เป็นเทคนิคหนึ่งที่จะทำให้สารสนเทศมีความกะทัดรัดได้ เนื่องจากเป็นสารสนเทศที่แสดงถึงสิ่งที่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผิดแผกแตกต่างไปจากมาตรฐานหรือแผนที่วางไว้ ซึ่งเป็นส่วนที่ผู้บริหารให้ความสำคัญและให้ความสนใจเป็นพิเศษ เพื่อใช้ในการควบคุมการดำเนินงานขององค์กร

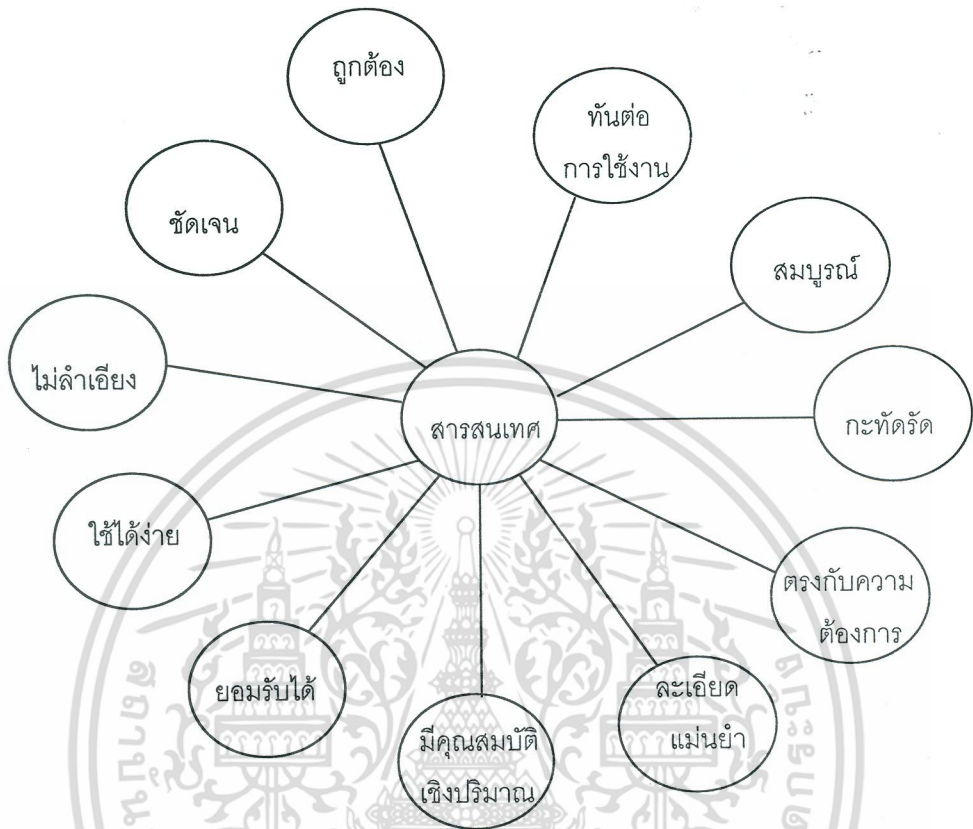
5.5 ตรงกับความต้องการ คุณสมบัติข้อนี้หมายถึง สารสนเทศนั้นคือ สารสนเทศที่ ต้องการจะรู้ เป็นสารสนเทศที่สามารถสื่อความหมายให้เกิดการกระทำ ความรู้ และความเข้าใจต่อผู้บริหาร ดังนั้นถ้าหากรายงานต่าง ๆ ซึ่งครั้งหนึ่งเคยมีค่าต่อการบริหารงาน แต่ในปัจจุบันไม่เป็น สารสนเทศที่ตรงต่อความต้องการของผู้บริหารแล้ว รายงานดังกล่าวนั้นก็ไมควรถูกจะนำมาใช้งาน อีกต่อไป

นอกจากคุณสมบัติของสารสนเทศดังกล่าวมาข้างต้นแล้ว ยังมีคุณสมบัติที่แอบแฝงของ สารสนเทศอีกบางลักษณะที่สัมพันธ์กับระบบสารสนเทศ และวิธีการดำเนินงานของระบบสาร สนเทศ คุณสมบัติเหล่านี้จะมีความสำคัญแตกต่างกันไปตามลักษณะงานเฉพาะอย่าง คุณสมบัติ เหล่านี้ ได้แก่

1. ความละเอียดแม่นยำ ได้แก่ ความละเอียดแม่นยำในการวัดข้อมูล ให้ความเชื่อถือได้สูง เช่น ขนาดของชิ้นส่วนของอุปกรณ์ที่ต้องการสั่งผลิต เป็นต้น
2. คุณสมบัติเชิงปริมาณ ได้แก่ ความสามารถที่จะแสดงออกมาในรูปของตัวเลข เช่น เปอร์เซ็นต์ความเชื่อมั่นของข้อมูลที่ใช้ช่วยในการตัดสินใจ เป็นต้น
3. ความยอมรับได้ ได้แก่ ระดับความยอมรับได้ของกลุ่มผู้ใช้สารสนเทศอย่างเดียวกัน เช่น ลักษณะของแบบฟอร์ม รูปแบบของรายงาน เป็นต้น
4. การใช้ได้ง่าย ได้แก่ สามารถนำไปใช้ได้ง่ายและรวดเร็ว
5. ความไม่ลำเอียง ซึ่งหมายถึง ไม่เป็นสารสนเทศที่มีจุดประสงค์ที่จะปกปิดข้อเท็จจริง บางอย่าง ซึ่งทำให้ผู้ใช้เข้าใจผิดไปจากความเป็นจริง
6. ชัดเจน ซึ่งหมายถึง การมีความคลุมเครือน้อยที่สุด สามารถทำความเข้าใจได้ง่าย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากลักษณะคุณสมบัติของสารสนเทศที่กล่าวมาทั้งหมดนี้ สามารถแสดงได้ดังไดอะแกรม
ในภาพที่ 2

ภาพที่ 2 ไดอะแกรมแสดงคุณสมบัติของสารสนเทศ

แนวคิดเกี่ยวกับประโยชน์ของเทคโนโลยีสารสนเทศ

ครรชิต มาลัยวงศ์ (2541) ได้กล่าวถึงแนวคิดการใช้ประโยชน์และความสำคัญของเทคโนโลยีสารสนเทศไว้ดังนี้ เทคโนโลยีสารสนเทศมีประโยชน์ต่อประเทศและต่อหน่วยงานทั้งในภาครัฐและเอกชน ประเทศในเอเชียหลายประเทศได้นำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้เป็นกลยุทธ์ในการแข่งขันและการเพิ่มความสามารถในด้านเศรษฐกิจ อีกทั้งยังนำมาใช้กำหนดเป็นนโยบายสำคัญในการบริหารประเทศด้วย

รัฐบาลไทยได้เล็งเห็นความสำคัญของเทคโนโลยีสารสนเทศ ได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการเทคโนโลยีสารสนเทศขึ้นเมื่อปี 2535 เพื่อส่งเสริมให้หน่วยงานต่าง ๆ ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการปฏิบัติงานมากขึ้น คณะกรรมการได้เสนอให้รัฐบาลประกาศนโยบายเทคโนโลยีสารสนเทศแห่งชาติ 3 ข้อ คือ เร่งสร้างโครงสร้างพื้นฐานทางเทคโนโลยีสารสนเทศ เร่งส่งเสริมการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พัฒนาบุคลากรทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และเร่งส่งเสริมให้หน่วยงานของรัฐนำเทคโนโลยีสารสนเทศไปใช้ปรับปรุงงานบริการ

หน่วยงานเอกชนได้ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการให้บริการด้านต่าง ๆ ทำให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพมากขึ้น คุณภาพของการบริการดีกว่าเดิมส่งผลให้มีลูกค้ามากขึ้น และผู้บริหารมีสารสนเทศสำหรับใช้ในการตัดสินใจดีขึ้น นอกจากนี้หน่วยงานเอกชนยังใช้เทคโนโลยีสารสนเทศช่วยงานผลิตของโรงงานอุตสาหกรรม ส่งผลให้กระบวนการผลิตมีประสิทธิภาพดีขึ้นด้วย แต่กระนั้นก็มีผู้ไม่เห็นด้วยกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศมีข้อโต้แย้งว่าเทคโนโลยีสารสนเทศ ทำให้คนตกงาน ง่ายต่อการเผยแพร่สิ่งลามกอนาจาร ทำให้เกิดอาชญากรรมรูปแบบใหม่ และทำให้มนุษย์ไม่มีความเป็นส่วนตัว

ประโยชน์และความสำคัญของเทคโนโลยีสารสนเทศ

1. เป็นกลยุทธ์สำคัญของประเทศในการเสริมสร้างความแข็งแกร่งทางด้านอุตสาหกรรม การบริการ และด้านเศรษฐกิจ
2. เป็นเครื่องมือสำคัญสำหรับองค์กรต่าง ๆ ทั้งของราชการและเอกชน ในการแข่งขันกับองค์กรอื่น ๆ ทางด้านการปฏิบัติงานและการประกอบธุรกิจ
3. เป็นเครื่องมือสำคัญที่ช่วยให้การดำเนินงานขององค์กรบรรลุวิสัยทัศน์ที่ได้กำหนดไว้
4. เป็นเครื่องมือสำหรับเพิ่มประสิทธิภาพให้กับองค์กรและบุคลากร
5. เป็นเครื่องมือสำหรับการรื้อปรับระบบ (reengineering) องค์กรให้มีศักยภาพในการแข่งขัน และปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

บริษัท ปภุชสรธุรกิจ (2531) ได้ศึกษาการพัฒนากระบวนการข้อมูลข่าวสารการค้าของกระทรวงพาณิชย์ พบว่าความต้องการข้อมูลทำให้เกิดความต้องการประสานงานข้อมูลขึ้นภายในกระทรวง หน่วยงานนอกกระทรวงพาณิชย์มีความต้องการใช้ข้อมูลของกระทรวงไม่น้อย สาเหตุที่เอกชนไม่ค่อยได้ใช้ข้อมูลกระทรวงเพราะการเผยแพร่ข้อมูลยังไม่ทันต่อเหตุการณ์ไม่ทราบว่ามีข้อมูลที่ต้องการใช้ ข้อมูลที่ต้องการใช้ไม่มีการเผยแพร่ เช่น ข้อมูลเตือนภัย ข้อมูลรายละเอียดเป็นรายบริษัท ผลการศึกษายังพบว่าประเด็นปัญหาใหญ่คือตัวข้อมูลและศูนย์ข้อมูลกล่าวคือในด้านข้อมูลนั้นสิ่งที่พบคือ ข้อมูลขาดความน่าเชื่อถือ ข้อมูลขาดความทันสมัย ข้อมูลขาดความทันสมัย ขาดความสมบูรณ์ อีกทั้งยังขาดความเป็นเอกภาพหรือเกิดความซ้ำซ้อน ข้อมูลเก็บกระจัดกระจาย การเผยแพร่ไม่สม่ำเสมอและขาดการประชาสัมพันธ์ในด้านศูนย์ข้อมูล พบปัญหาว่า ปริมาณข้อมูลมากขึ้นการเก็บข้อมูลในรูปแบบเอกสารจึงไม่มีประสิทธิภาพ บางหน่วยงานขาดความประสานในเอกสารนี้เป็นเอกสารที่ส่งมอบไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การจัดหาคอมพิวเตอร์ใช้จัดเก็บข้อมูล รวมถึงระบบคอมพิวเตอร์แต่ละหน่วยงานแตกต่างกันเป็นอุปสรรคต่อการเชื่อมโยงแลกเปลี่ยนข้อมูล และขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ

เฉลิมเผ่า อัจฉะนันท์ (2538) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาความต้องการการใช้สารสนเทศทางการศึกษาของผู้บริหารในมหาวิทยาลัยรามคำแหง การศึกษาครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการการใช้สารสนเทศทางการศึกษาของผู้บริหารในมหาวิทยาลัยรามคำแหง สาขาสอนเทคโนโลยีการศึกษา 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการศึกษา บุคลากร งบประมาณ และด้านอาคารสถานที่ ข้อมูลเป็นเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้บริหารของมหาวิทยาลัย จำนวน 261 คน จำแนกเป็นผู้บริหารระดับสูง 18 คน ผู้บริหารระดับกลาง 81 คน และผู้บริหารระดับปฏิบัติการ 162 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัยรวบรวมข้อมูล ผลการวิจัยพบว่าความต้องการสารสนเทศทางการศึกษาโดยรวม 5 ด้าน ของผู้บริหารอยู่ในระดับปานกลาง ความต้องการสารสนเทศด้านงบประมาณและด้านบุคลากร มีค่าสูงกว่าความต้องการสารสนเทศด้านอาคารสถานที่ โปรแกรมการศึกษา และด้านนักศึกษา ผู้บริหารมหาวิทยาลัยที่มีระดับต่างกันมีความต้องการสารสนเทศทางการศึกษาโดยรวม 5 ด้านแตกต่างกัน

จากผลการวิจัยนี้ มหาวิทยาลัยจึงน่าจะจะได้ดำเนินการจัดรูปแบบโครงสร้างและกำหนดแนวทางในการพัฒนาระบบคลังข้อมูลและสารสนเทศของมหาวิทยาลัยให้ทันสมัยถูกต้องและตรงต่อความต้องการของมหาวิทยาลัยต่อไป

เพียวาร์ กิมปัฐม (2539) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาระบบบริการสารสนเทศทางสหกรณ์การเกษตร การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระบบบริการสารสนเทศทางสหกรณ์การเกษตร และปัญหาในปัจจุบัน ศึกษาความต้องการสารสนเทศทางสหกรณ์การเกษตรเพื่อการบริหาร และเพื่อการเสนอแนะรูปแบบบริการสารสนเทศทางสหกรณ์การเกษตรที่เหมาะสม ผลการศึกษาของ 4 หน่วยงาน ได้แก่ กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ กรมส่งเสริมสหกรณ์ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ และชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด พบว่าเฉพาะ 3 หน่วยงานแรกเท่านั้นที่มีการจัดทำสารสนเทศทางสหกรณ์การเกษตร ลักษณะการดำเนินการต่างฝ่ายต่างกำหนดแบบรายงานการจัดเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อใช้ภายในหน่วยงานของตนเอง โดยมีสหกรณ์การเกษตรเป็นแหล่งข้อมูล จึงเป็นเหตุให้มีฐานข้อมูลแตกต่างกัน รวมทั้งปัญหามีบุคลากรไม่เพียงพอและขาดความรู้ทางด้านคอมพิวเตอร์โดยตรง ตลอดจนไม่ได้รับความร่วมมือจาก สหกรณ์ เป็นต้นทำให้เกิดปัญหา เช่น ข้อมูลไม่สอดคล้องตรงกัน ล้าช้า ไม่ครบถ้วน ไม่ตรงกับความต้องการของผู้ใช้ข้อมูลซ้ำซ้อน ฯลฯ

ผลการศึกษาความต้องการสารสนเทศเพื่อการบริหาร พบว่า ส่วนใหญ่ฝ่ายจัดการและฝ่ายส่งเสริมสหกรณ์จะนำสารสนเทศไปใช้ประโยชน์ในการปฏิบัติงาน ส่วนฝ่ายอำนวยการนำไปใช้ประโยชน์น้อย คิดเป็นร้อยละ 40.00 และไม่ได้มีการนำไปใช้เลย ร้อยละ 33.33 สำหรับข้อมูลที่เอกสารเป็นเอกสารทงสวนไวสาหรับการใช้งานเพื่อกการศึกษาเท่านั้น ไมออนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ต้องเพิ่มเติมคือ ข้อมูลด้านการตลาด ด้านการเกษตร ด้านเศรษฐกิจ และการลงทุน พร้อมทั้งเสนอให้กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางรวบรวมข้อมูลเครือข่ายแบบออนไลน์ และให้มีลักษณะโครงสร้างแบบดาวกระจาย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 3 ผลการศึกษาวิจัย

ผลการศึกษา เรื่องการศึกษาการศึกษาข้อมูลสารสนเทศและการใช้ เพื่อการส่งออกสินค้าเกษตรกรรมที่สำคัญของไทย : ศึกษาเฉพาะกรณีดอกกล้วยไม้สด แบ่งผลการศึกษาออกเป็น 2 ตอนคือ

ตอนที่ 1 การใช้ประโยชน์จากข้อมูลสารสนเทศของบริษัทผู้ส่งออกดอกกล้วยไม้สด

ตอนที่ 2 การศึกษาการจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศและการเผยแพร่ข้อมูลเพื่อการส่งออกของหน่วยงานรัฐ

ตอนที่ 1 การใช้ประโยชน์จากข้อมูลสารสนเทศของผู้ส่งออกดอกกล้วยไม้สด

1. ข้อมูลทั่วไป

จากการศึกษาข้อมูลทั่วไปของผู้ส่งออกดอกกล้วยไม้สด 35 บริษัท พบว่า

1.1 ระยะเวลาการก่อตั้งบริษัท

มีบริษัทที่ระยะเวลาการก่อตั้ง 24 บริษัท (ร้อยละ 68.57)

(ตารางที่ 1) เป็นบริษัทที่ก่อตั้งบริษัทมาแล้ว 15-18 ปี (ร้อยละ 33.34) 19-22 ปี (ร้อยละ 25.00) 23 ปีขึ้นไป (ร้อยละ 16.66) 11-14 ปี (ร้อยละ 12.50) 3-6 ปี (ร้อยละ 8.34) และ 7-10 ปี (ร้อยละ 4.16) ตามลำดับ

1.2 ส่งออกสินค้าชนิดอื่น (นอกจากดอกกล้วยไม้สด)

ผู้ส่งออกนอกจากส่งออกดอกกล้วยไม้สดแล้ว ส่วนมาก (ตารางที่ 2) ยังส่งออกดอกไม้สดตัดดอกร้อยละ 57.78 รองลงมาคือส่งออกต้นกล้วยไม้ด้วย ร้อยละ 42.22

1.3 พันธุ์กล้วยไม้ที่ส่งออก

ผู้ส่งออกส่วนมาก (ตารางที่ 3) ส่งออกดอกกล้วยไม้สดพันธุ์เดิโนโคเมียม (ร้อยละ 17.65) รองลงมาคือพันธุ์เวन्द้าและพันธุ์อะเรนด้า (ร้อยละ 15.30) พันธุ์ม็อคคาร่า (ร้อยละ 14.71) พันธุ์อนติเดียม (ร้อยละ 12.35) พันธุ์อะแรนนิส (ร้อยละ 9.41) พันธุ์อะแรนเธอร่า (ร้อยละ 7.64) พันธุ์เอสโคเซ็นต้า (ร้อยละ 4.7) และ พันธุ์คัลเลีย (ร้อยละ 2.94) ตามลำดับ

1.4 ประเทศคู่ค้าที่ส่งออก

ผู้ส่งออกส่วนมากส่งออกดอกกล้วยไม้สดไปยังทวีปยุโรป (ตารางที่ 4) (ร้อยละ 34.04) ได้แก่ประเทศอิตาลี, ฮอลแลนด์, ฝรั่งเศส, กรีซ, โปแลนด์ ฯลฯ ตามลำดับ รองลงมาคือทวีปเอเชีย (ร้อยละ 31.91) ได้แก่ ประเทศบราซิล

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สหภาพอเมริกาเหนือ ได้แก่ประเทศญี่ปุ่น ฮองกง ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ ฯลฯ ซึ่งด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตามลำดับ (ร้อยละ 20.21) ทวีปออสเตรเลีย (ร้อยละ 7.45) ทวีปอเมริกาใต้ (ร้อยละ 4.26) และทวีปแอฟริกา (ร้อยละ 1.06)

1.5 มูลค่าการส่งออกต่อปี

ในปี 2542 มีบริษัทผู้ส่งออก (ตารางที่ 5) ระบุมูลค่าการส่งออกเพียง 18 บริษัท (ร้อยละ 51.42) ส่วนมากสามารถส่งออกได้ ตั้งแต่ 29 ล้านบาทขึ้นไปต่อปี (ร้อยละ 38.88) 11-16 ล้านบาทต่อปี (ร้อยละ 22.22) ส่งออกได้ 6-10 ล้านบาทต่อปี (ร้อยละ 16.66) 17-22 ล้านบาทต่อปี (ร้อยละ 11.11) และต่ำกว่า 5 ล้านบาทต่อปี และ 23-28 ล้านบาทต่อปี (ร้อยละ 5.55 เท่ากัน)

ในปี 2543 มีบริษัทผู้ส่งออก (ตารางที่ 5) ระบุมูลค่าการส่งออกเพียง 18 บริษัท (ร้อยละ 51.42) ส่วนมากสามารถส่งออกได้ ตั้งแต่ 29 ล้านบาทขึ้นไปต่อปี (ร้อยละ 38.88) 6-10 ล้านบาทต่อปี (ร้อยละ 22.22) ส่งออกได้ 11-16 ล้านบาทต่อปี (ร้อยละ 16.66) 17-22 ล้านบาทต่อปี (ร้อยละ 11.11) และต่ำกว่า 5 ล้านบาทต่อปี และ 23-28 ล้านบาทต่อปี (ร้อยละ 5.55 เท่ากัน)

2. การใช้ประโยชน์

จากข้อมูลสารสนเทศของผู้ส่งออกดอกกล้วยไม้สด

2.1 หน่วยงานรัฐที่ผู้ส่งออกได้รับและใช้ประโยชน์จากข้อมูลสารสนเทศ

จากการศึกษาพบว่า (ตารางที่ 6) ส่วนมากบริษัทผู้ส่งออกเคยได้รับ และใช้ประโยชน์จากข้อมูลสารสนเทศของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์(ร้อยละ100) รองลงมาคือกระทรวงพาณิชย์ (ร้อยละ 85.72) และกระทรวงการคลัง (ร้อยละ 31.43) ตามลำดับ

มีเพียงร้อยละ 14.28 ไม่เคยรับรู้หรือใช้ประโยชน์จากข้อมูลสารสนเทศจากกระทรวงพาณิชย์ สาเหตุที่ไม่เคยได้รับหรือใช้ประโยชน์จากข้อมูลสารสนเทศจากกระทรวงพาณิชย์ คือไม่ทราบว่า มีข้อมูลที่ต้องการใช้ (ร้อยละ 80.00) และข้อมูลที่จัดเก็บของหน่วยงานไม่ได้รับการเผยแพร่ (ร้อยละ 20.00) สำหรับกระทรวงการคลังมีถึง (ร้อยละ 68.57) ที่ไม่เคยได้รับหรือใช้ประโยชน์จากข้อมูลสารสนเทศจากกระทรวงการคลังก็เช่นเดียวกันคือไม่ทราบว่า มีข้อมูลที่ต้องการใช้ (ร้อยละ 45.83) และข้อมูลจัดเก็บของหน่วยงานไม่ได้รับการเผยแพร่ (ร้อยละ 54.17)

2.2 หน่วยงานภายในของกระทรวงต่าง ๆ ที่ผู้ส่งออกได้รับและใช้ประโยชน์จากข้อมูลสารสนเทศ

จากการศึกษาพบว่า (ตารางที่ 7) หน่วยงานภายในของกระทรวง

พาณิชย์ที่ผู้ส่งออกได้รับและใช้ประโยชน์จากข้อมูลสารสนเทศมากที่สุดคือกรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่ผู้สงออกได้รับและใช้ประโยชน์จากข้อมูลสารสนเทศมากที่สุดคือกรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เสริมการส่งออก (ร้อยละ 33.75) รองลงมาคือกรรมการค้าต่างประเทศ (ร้อยละ 31.25) กรรมการค้าภายใน (ร้อยละ 15.00) กรมเศรษฐกิจการพาณิชย์ (ร้อยละ 11.25) กรมทะเบียนการค้า (ร้อยละ 5.00) และกรมทรัพย์สินทางปัญญา (ร้อยละ 3.75) ตามลำดับ

หน่วยงานภายในของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่บริษัทผู้ส่งออก ได้รับและได้ประโยชน์จากข้อมูลสารสนเทศมากที่สุดคือกรมวิชาการเกษตร (ร้อยละ 38.37) รองลงมาคือกรมส่งเสริมการเกษตร (ร้อยละ 32.56) สถาบันวิจัยพืชสวน (ร้อยละ 15.11) ศูนย์สารสนเทศทางการเกษตร (ร้อยละ 9.30) และกรมส่งเสริม สหกรณ์และองค์การตลาดเพื่อตลาด (ร้อยละ 2.33) เท่ากัน ตามลำดับ

หน่วยงานภายในของกระทรวงการคลังที่บริษัทผู้ส่งออกได้รับและใช้ ประโยชน์จากข้อมูลสารสนเทศมากที่สุดคือกรมศุลกากร (ร้อยละ 36.67) รองลงมา คือธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย (ร้อยละ 23.33) กรม- สรรพากร (ร้อยละ 16.67) ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ (ร้อยละ 13.33) และการใช้ประโยชน์จากข้อมูลสารสนเทศของผู้ส่งออกตกก้อยไม่สุด สำนักงาน เศรษฐกิจการคลัง (ร้อยละ 10.00) ตามลำดับ

2.3 สื่อต่าง ๆ ที่ผู้ส่งออกได้รับข้อมูลสารสนเทศจากหน่วยงานรัฐ

จากการศึกษา (ตารางที่ 8) พบว่า

กระทรวงพาณิชย์ ส่วนใหญ่ผู้ส่งออกจะได้รับข้อมูลสารสนเทศใน รูปแบบจดหมายข่าว (ร้อยละ 30.17) รองลงมาคือแผ่นพับ 19.05 วารสาร (ร้อยละ 17.46) หนังสือและคู่มือข้อมูลข่าวสาร (ร้อยละ 9.25) เท่ากัน นิตยสาร (ร้อยละ 6.35) รูปแบบวิดีโอ (ร้อยละ 4.76) เครือข่ายอินเทอร์เน็ต (ร้อยละ 3.17) ตาม ลำดับ

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ส่วนใหญ่ผู้ส่งออกจะได้รับข้อมูล สารสนเทศในรูปแบบ จดหมายข่าว และแผ่นพับ (ร้อยละ 24.05) รองลงมาคือ วาร สาร (ร้อยละ 17.72) นิตยสาร (ร้อยละ 11.39) หนังสือ (ร้อยละ 8.86) คู่มือข้อมูล ข่าวสาร (ร้อยละ 6.33) 76 เครือข่ายอินเทอร์เน็ต (ร้อยละ 5.06) รูปแบบวิดีโอ (ร้อยละ 2.54) ตามลำดับ

กระทรวงการคลัง ส่วนใหญ่ผู้ส่งออกจะได้รับข้อมูลสารสนเทศในรูป แบบ แผ่นพับ (ร้อยละ 23.81) รองลงมาคือ วารสารและจดหมายข่าว (ร้อยละ 19.05) นิตยสาร, คู่มือข้อมูลข่าวสารและเครือข่ายอินเทอร์เน็ต (ร้อยละ 7.14 รูป แบบวิดีโอ (ร้อยละ 2.38) ตามลำดับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.4 ลักษณะข้อมูลสารสนเทศของหน่วยงานรัฐ ที่ผู้ส่งออกใช้ประโยชน์

จากการศึกษาจาก (ตารางที่ 9) พบว่า บริษัทผู้ส่งออกกล้วยไม้ใช้ประโยชน์จากข้อมูลสารสนเทศจากหน่วยงานรัฐดังนี้คือ

กระทรวงการคลัง ข้อมูลสารสนเทศที่ผู้ส่งออกใช้ประโยชน์อยู่ในระดับมากคือ ข้อมูลสถิติการนำเข้า-ส่งออกผ่านกรมศุลกากร (3.80) กฎระเบียบข้อบังคับและพิธีการทางศุลกากร (3.71) ส่วนข้อมูลภาษีศุลกากรอยู่ในระดับปานกลาง (3.48)

กระทรวงพาณิชย์ ข้อมูลสารสนเทศที่ผู้ส่งออกใช้ประโยชน์ที่อยู่ในระดับมากคือ การส่งเสริมการส่งออก (4.11) ข่าวการแสดงสินค้าทรรศการและการเชิญชวนให้เข้าร่วมแสดงสินค้าอยู่ (3.88) ข้อมูลการค้าระหว่างประเทศ (3.85) การจัดระเบียบการส่งออกและการนำเข้าสินค้า (3.82) ข่าวการจัดฝึกอบรมและสัมมนา (3.71) ข่าวสารเกี่ยวกับลูกค้าต่างประเทศอยู่ในระดับมาก (3.65) ส่วนกฎหมาย/พระราชบัญญัติ/พระราชกำหนด/พระราชกฤษฎีกา/กฎหมายกระทรวง/ประกาศ/ระเบียบ (3.84) ข้อมูลสถิติการพาณิชย์ต่าง ๆ (3.48) และข้อมูลความตกลงและมาตรการทางการค้าทั้งหมดอยู่ในระดับปานกลาง (3.48)

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ข้อมูลที่ผู้ส่งออกใช้ประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุดคือ การออกไปรับรองปลอดศัตรูพืช (4.62) การจัดการโรคพืชและศัตรูพืช (4.54) ข้อมูลที่ใช้ประโยชน์อยู่ในระดับมากคือการจดทะเบียนผู้ส่งออกอยู่ในระดับ (4.48) นโยบายของรัฐเกี่ยวกับกล้วยไม้ตัดดอกและกฎหมายเกี่ยวกับกล้วยไม้ (4.02) ข้อมูลการตรวจสอบรับรองคุณภาพและรับรองพันธุ์ (3.94) พันธุ์กล้วยไม้ตัดดอกอยู่ในระดับมาก (3.85) งานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับกล้วยไม้อยู่ในระดับมาก (3.82) แหล่งการผลิตและพื้นที่ส่วนใหญ่ในการเพาะปลูกอยู่ในระดับมาก (3.77) ข้อมูลเรื่องดิน การใช้ปุ๋ยและยาอยู่ในระดับมาก (3.71) ข้อมูลการส่งออก-นำเข้าสินค้าเกษตรไทย/ปี (3.68) ส่วนข้อมูลพยากรณ์พืชและสัตว์ที่สำคัญและราคาผลผลิตที่เกษตรกรขายได้เฉลี่ยทั้งปี (3.48) และสถิติผลผลิตทางการเกษตรของ ประเทศไทย/ปี (3.34) อยู่ในระดับปานกลาง

2.5 ประโยชน์ที่ผู้ส่งออกได้รับจากข้อมูลสารสนเทศ

จากการศึกษา ประโยชน์ที่ผู้ส่งออกได้รับจากข้อมูลสารสนเทศของหน่วยงานรัฐ (ตารางที่ 10) พบว่า ประโยชน์ที่ได้รับอยู่ในระดับมากคือการให้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้สำหรับใช้ในการเรียนการสอนเท่านั้น ไม่สามารถนำไปเผยแพร่ในสื่อต่าง ๆ ได้โดยไม่ได้รับอนุญาต
 มาตรฐานการค้าและดำเนินการดีขึ้น (4.08) ช่วยในการวางแผนนโยบายทาง
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การค้ามา (3.85) การบริการดีขึ้น รวดเร็วขึ้นและช่วยในการแก้ไขปัญหาทางการค้า (3.82) ช่วยลดต้นทุนการค้าและการดำเนินการ (3.80) ส่วนการตัดสินใจทางการค้าอยู่ในระดับปานกลาง (3.31)

2.6 ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดจากการได้รับและการใช้ประโยชน์จากข้อมูลสารสนเทศ

จากการศึกษา (ตารางที่ 11) พบว่าข้อมูลไม่ทันสมัยต่อเหตุการณ์อยู่ในระดับ (3.62) ส่วนข้อมูลไม่เหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง (3.45) ข้อมูลที่จัดเก็บเป็นข้อมูลที่ซ้ำซ้อน (3.31) และข้อมูลที่เผยแพร่ซ้ำซ้อน อยู่ในระดับปานกลาง (3.28) ทั้งหมด

ตอนที่ 2 การศึกษาการจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศและการเผยแพร่ข้อมูลเพื่อการส่งออกของหน่วยงานรัฐ

1. ข้อมูลสารสนเทศที่หน่วยงานรัฐจัดเก็บและเผยแพร่

จากการศึกษา (ตารางที่ 12) พบว่าข้อมูลสารสนเทศที่กรมเศรษฐกิจ การพาณิชย์ กระทรวงพาณิชย์จัดเก็บและเผยแพร่คือการจัด ระเบียบสินค้าและการนำเข้าสินค้าข้อมูลสถิติการพาณิชย์ ข้อมูลความตกลงและ มาตรฐานทางการค้า และข่าวการจัดอบรมและการจัดสัมมนา

ข้อมูลสารสนเทศที่กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จัดเก็บและเผยแพร่คือ นโยบายของรัฐเกี่ยวกับกล้วยไม้ตัดดอก แหล่งการผลิตและพื้นที่ที่ทำการเพาะปลูก งานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับกล้วยไม้ พันธุ์กล้วยไม้ตัดดอก การจัดการด้านโรคพืชและศัตรูพืช และการจัดฝึกอบรมและการสัมมนา

ข้อมูลสารสนเทศที่กรมศุลกากร กระทรวงการคลังจัดเก็บและเผยแพร่คือ สถิติการนำเข้า-ส่งออกผ่านกรมศุลกากร ข้อมูลภาษีศุลกากรและกฎ/ระเบียบข้อบังคับ และพิธีการทางศุลกากร

2. สื่อที่ใช้จัดเก็บและเผยแพร่ข้อมูลสารสนเทศเพื่อการส่งออก

จากการศึกษา (ตารางที่ 13) พบว่า กระทรวงพาณิชย์ มีการจัดเก็บในรูปแบบ หนังสือ, วารสาร, แผ่นพับ, จดหมายข่าว, รูปแบบวิดีโอ, ข้อมูลในคอมพิวเตอร์, เครือข่ายอินเทอร์เน็ต และสื่อที่ใช้เผยแพร่จะอยู่ในรูปแบบ วารสาร, แผ่นพับ, เครือข่ายอินเทอร์เน็ต

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กระทรวงการคลัง จะจัดเก็บในรูปแบบ คู่มือข้อมูลข่าวสาร, แผ่นพับ, จดหมายข่าว, ข้อมูลในคอมพิวเตอร์, เครือข่ายอินเทอร์เน็ต สื่อที่ใช้ในการเผยแพร่ แผ่นพับ, จดหมายข่าว, เครือข่ายอินเทอร์เน็ต

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จะจัดเก็บในรูปแบบ หนังสือ, จดหมายข่าว, เครือข่ายอินเทอร์เน็ต และสื่อที่ใช้ในการเผยแพร่ก็เช่นเดียวกัน

3. ปัญหาและอุปสรรคในการจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศ

จากการศึกษา (ตารางที่ 14) พบว่าปัญหาและอุปสรรคในการจัดเก็บของแต่ละกระทรวงมีดังนี้

ข้อมูลไม่ทันเหตุการณ์ ของ กระทรวงพาณิชย์อยู่ในระดับปานกลาง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์และกระทรวงการคลังอยู่ในระดับน้อย ข้อมูลขาดความสมบูรณ์ ทั้ง 3 กระทรวงอยู่ในระดับน้อย ข้อมูลที่จัดเก็บเป็นข้อมูลที่ซ้ำซ้อน ทั้ง 3 กระทรวงอยู่ในระดับ น้อย ข้อมูลมีการกระจายมาก กระทรวงพาณิชย์และกระทรวงการคลังอยู่ในระดับ ปานกลาง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์อยู่ในระดับน้อย ขาดแคลนเทคโนโลยีอุปกรณ์ในการจัดเก็บทั้ง 3 กระทรวงอยู่ในระดับ น้อย ขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการจัดเก็บ กระทรวงพาณิชย์อยู่ในระดับ น้อย กระทรวงเกษตรและสหกรณ์และกระทรวงการคลังอยู่ในระดับ ปานกลาง มีปัญหาในการประสานงานด้านการจัดเก็บข้อมูล กระทรวงพาณิชย์และกระทรวงการคลังอยู่ในระดับ กลาง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์อยู่ในระดับน้อย ขาดแคลนงบประมาณ กระทรวงพาณิชย์และสหกรณ์อยู่ในระดับ น้อย กระทรวงการคลังอยู่ในระดับ ปานกลาง

4. ปัญหาและอุปสรรคในการเผยแพร่ข้อมูลสารสนเทศ

จากการศึกษา (ตารางที่ 15) พบว่า ปัญหาและอุปสรรคในการเผยแพร่ของแต่ละกระทรวงมีดังนี้

ข้อมูลสารสนเทศไม่ทันสมัยต่อเหตุการณ์ ของทั้ง 3 กระทรวงอยู่ในระดับ น้อย การเผยแพร่ข้อมูลไม่สม่ำเสมอ ทั้ง 3 กระทรวงอยู่ในระดับน้อย ขาดการประชาสัมพันธ์ กระทรวงพาณิชย์และกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ อยู่ในระดับน้อย กระทรวงการคลังอยู่ในระดับปานกลาง ข้อมูลที่เผยแพร่ซ้ำซ้อน กระทรวงพาณิชย์และกระทรวงการคลังอยู่ในระดับ น้อย กระทรวงเกษตรและสหกรณ์อยู่ในระดับ ปานกลาง ไม่มีหน่วยงานกลางรับผิดชอบในการเผยแพร่ข้อมูล กระทรวงพาณิชย์อยู่ในระดับ ปานกลาง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์และกระทรวงการคลังอยู่ในระดับน้อย ขาด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับใช้ในทางวิชาการเท่านั้น ไม่ควรนำค่าไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประมาณในการเผยแพร่ข้อมูลทั้ง 3 กระทรวงอยู่ในระดับ น้อย ประชาชนให้ความสนใจในการเผยแพร่ข้อมูลน้อย กระทรวงพาณิชย์และกระทรวงการคลังอยู่ในระดับ ปานกลาง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์อยู่ในระดับ น้อย ขาดแคลนเทคโนโลยีในการเผยแพร่ กระทรวงพาณิชย์และกระทรวงการคลังอยู่ในระดับ ปานกลาง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์อยู่ในระดับ น้อย

อภิปรายผล

จากการศึกษาในครั้งนี้ มีประเด็นที่อภิปรายคือ

1. การศึกษาชี้ให้เห็นว่าผู้ส่งออกตกกกล้วยไม้สด ใช้ประโยชน์จากข้อมูลสารสนเทศจากหน่วยงานของรัฐส่วนใหญ่ อยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะข้อมูลที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการส่งออก อาทิเช่น การออกใบรับรองปลอดศัตรูพืช การจัดการด้านโรคพืชและศัตรูพืช ข้าราชการและเชิญชวนให้เข้าร่วมแสดงสินค้าและข่าวสารเกี่ยวกับลูกค้าต่างประเทศ ทั้งให้ผู้ส่งออกสามารถวางแผนและนโยบายทางการค้าได้ ช่วยให้มาตรฐานการค้าและการดำเนินการดีขึ้น อีกทั้งยังช่วยให้ลดต้นทุนการค้าและแก้ไขปัญหาทางการค้า แสดงให้เห็นว่าการจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศของหน่วยงานรัฐนั้นตรงกับความต้องการการใช้ประโยชน์ของผู้ส่งออก

2. ปัญหาและอุปสรรคของผู้ส่งออก ในการได้รับและการใช้ประโยชน์ข้อมูลสารสนเทศจากหน่วยงานรัฐ นั้นคือข้อมูลไม่ทันสมัยต่อเหตุการณ์ ข้อมูลซ้ำซ้อน และสำหรับผู้ส่งออกที่ไม่เคยใช้ประโยชน์ สาเหตุคือไม่ทราบว่ามีการใช้ และไม่ได้รับการเผยแพร่จากหน่วยงานของรัฐ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของบริษัท ปฤษฐธุรกิจ (2531) เรื่อง การพัฒนาระบบข้อมูลข่าวสารการค้า ก็พบว่าเอกชนไม่ค่อยได้ใช้ข้อมูลกระทรวงพาณิชย์ ทำขึ้น เพราะการเผยแพร่ของข้อมูลไม่ทันต่อเหตุการณ์ ไม่ทราบว่ามีการใช้ และข้อมูลที่ต้องการใช้ไม่มีเผยแพร่ เช่นข้อมูล เตือนภัย ข้อมูลรายละเอียดเป็นรายบริษัท เป็นต้น

3. สื่อที่ใช้จัดเก็บและเผยแพร่ข้อมูลสารสนเทศเพื่อการส่งออกของหน่วยงานภายในของรัฐ ยังมีการจัดเก็บไม่ครบทุกสื่อ โดยเฉพาะสื่อคอมพิวเตอร์ และเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

4. ปัญหาอุปสรรคการจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศเพื่อการส่งออก ตกกกล้วยไม้สดของหน่วยงานภายในของรัฐ มีไม่มากนัก จะมีปัญหามากคือกรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เท่านั้น ที่มีปัญหาเรื่องข้อมูลที่จัดเก็บมีการกระจาย

มาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 4

สรุปและขอเสนอแนะ

สรุปผลการศึกษา

การศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาข้อมูลสารสนเทศและการใช้เพื่อการส่งออกสินค้าเกษตรที่สำคัญของไทย : ศึกษาเฉพาะกรณีดอกกล้วยไม้สดเป็นการศึกษาเพื่อทราบข้อเท็จจริงในการจัดเก็บและเผยแพร่ข้อมูลทางการเกษตรของหน่วยงานรัฐและการใช้ประโยชน์จากข้อมูลดังกล่าวของบริษัทผู้ส่งออกดอกกล้วยไม้สดอันจะนำไปสู่ข้อมูลสารสนเทศทางการเกษตรอันเป็นประโยชน์ต่อผู้ส่งออกและการปรับปรุงการบริการเผยแพร่สารสนเทศเพื่อการส่งออกที่ดีขึ้น มีผลการศึกษารูปได้ดังนี้

1. ผู้ส่งออกดอกกล้วยไม้สดส่วนใหญ่บริษัทมีอายุการก่อตั้งบริษัท 15-18 ปี (ร้อยละ 33.34) พันธุ์กล้วยไม้ตัดดอกที่มีการส่งออกมากที่สุดคือพันธุ์เอ็นโคเมียม (ร้อยละ 17.65) รองลงมาคือพันธุ์แวนด้า (ร้อยละ 13.50) ประเทศคู่ค้าที่ส่งออกส่วนใหญ่อยู่ในทวีปยุโรป (ร้อยละ 34.04) ได้แก่ ประเทศอิตาลี ฮอลแลนด์ ฝรั่งเศส กรีกร เป็นต้น มูลค่าการส่งออกในปี 2542-2543 ส่วนใหญ่มีมูลค่าตั้งแต่ 29 ล้านบาท/ปีขึ้นไป
2. การได้รับและใช้ประโยชน์จากข้อมูลสารสนเทศ ผู้ส่งออกได้รับและใช้ประโยชน์จากกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (ร้อยละ 100) จากกระทรวงพาณิชย์ (ร้อยละ 85.72) และกระทรวงการคลัง (ร้อยละ 31.43)
3. ข้อมูลสารสนเทศที่ได้รับและใช้ประโยชน์อยู่ในระดับมากคือ ข้อมูลสถิติการนำเข้า ส่งออกผ่านกรมศุลกากร ข้อมูลการส่งเสริมการส่งออก ข้อมูลการออกใบรับรองปลอดศัตรูพืช และข้อมูลการจัดการด้านโรคและศัตรูพืช โดยจะใช้ประโยชน์ในด้านการลดต้นทุนการค้าและการดำเนินการ การให้มาตรฐานการค้า และดำเนินการให้ดีขึ้น การบริการดีขึ้น รวดเร็วขึ้น ช่วยแก้ไข ปัญหาทางการค้าและช่วยในการวางแผนและนโยบายทางการค้า
4. สื่อที่ผู้ส่งออกได้รับข้อมูลข่าวสารจากหน่วยงานรัฐส่วนใหญ่เป็นสื่อในรูปแบบแผ่นพับ จดหมายข่าว และวารสาร (ร้อยละ 30.17 24.05 และ 17.72 ตามลำดับ)
5. ผู้ส่งออกมีปัญหาอุปสรรคในการได้รับและใช้ประโยชน์จากข้อมูลสารสนเทศ ในระดับมากคือข้อมูลไม่ทันสมัยต่อเหตุการณ์ (3.62) ปัญหาในระดับปานกลางคือข้อมูลไม่เหมาะสมและเป็นข้อมูลที่ซ้ำซ้อน (3.45 และ 3.31 ตามลำดับ)
6. การจัดเก็บและเผยแพร่ข้อมูลสารสนเทศของหน่วยงานภายในกระทรวงต่าง ๆ กรมเศรษฐกิจการพาณิชย์ กระทรวงพาณิชย์ ข้อมูลสารสนเทศและเผยแพร่คือข้อ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

มูลที่ทำการจัดเก็บจะเป็นข้อมูลเกี่ยวกับการจัดระเบียบสินค้าและการนำเข้าสินค้า, ข้อมูลสถิติการพาณิชย์, ข้อมูลความตกลงและมาตรฐานทางการค้า, ข่าวการจัดอบรมและสัมมนา

ประเภทสื่อที่จัดเก็บ ได้แก่ หนังสือ, วารสาร, แผ่นพับ, จดหมายข่าว ทางด้านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ได้แก่ ข้อมูลในคอมพิวเตอร์, เครือข่ายในอินเทอร์เน็ต

สื่อที่ใช้เผยแพร่ ได้แก่ วารสาร, แผ่นพับ ทางด้านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ได้แก่ เครือข่ายในอินเทอร์เน็ต

กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ข้อมูลสารสนเทศที่จัดเก็บคือ ข้อมูลที่ทำการจัดเก็บจะเป็นข้อมูลเกี่ยวกับนโยบายของรัฐเกี่ยวกับกล้วยไม้ตัดดอกผด แหล่งการผลิตและพื้นที่ทำการเพาะปลูก, ข้อมูลเรื่องการใช้ปุ๋ยและยา, พันธุ์กล้วยไม้ตัดดอก, การจัดการด้านโรคพืชและศัตรูพืช, การจัดการด้านฝึกอบรม

ประเภทสื่อที่จัดเก็บและใช้เผยแพร่ ได้แก่ หนังสือและจดหมายข่าว

กรมศุลกากร กระทรวงการคลัง ข้อมูลสารสนเทศและเผยแพร่คือข้อมูลที่ทำกรจัดเก็บจะเป็นข้อมูลเกี่ยวกับสถิติกรนำเข้า-ส่งออกผ่านศุลกากร, ข้อมูลภาษีศุลกากร, กฎ/ระเบียบข้อบังคับและพิธีการทางศุลกากร

ประเภทสื่อที่จัดเก็บ ได้แก่ คู่มือข้อมูลข่าวสาร, แผ่นพับ, จดหมายข่าว ทางด้านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ได้แก่ คอมพิวเตอร์และเครือข่ายในอินเทอร์เน็ต

สื่อที่ใช้เผยแพร่ ได้แก่ แผ่นพับและจดหมายข่าว ทางด้านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ได้แก่ เครือข่ายอินเทอร์เน็ต

7. ปัญหาและอุปสรรคในการจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศของหน่วยงาน ในกระทรวงต่าง ๆ ส่วนใหญ่ปัญหาและอุปสรรคอยู่ในระดับน้อย ที่มีปัญหาและอุปสรรคอยู่ในระดับปานกลางคือ ขาดการประชาสัมพันธ์ ของกรมศุลกากรประชาชนให้ความสนใจในการเผยแพร่ข้อมูลน้อย ของกรมเศรษฐกิจการพาณิชย์และกรมศุลกากรไม่มีหน่วยงานกลางรับผิดชอบในการเผยแพร่ข้อมูล ของกรมเศรษฐกิจการพาณิชย์ขาดแคลนเทคโนโลยีในการเผยแพร่

ข้อเสนอแนะ การใช้ประโยชน์จากข้อมูลสารสนเทศของผู้ส่งออก เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการหาข้อมูล ควรมีแนวทางดังนี้

1. ควรมีจัดตั้งศูนย์ข้อมูลในหน่วยงานรัฐและมีการประสานงานกันในระหว่างหน่วยงานรัฐในการกำหนดชนิดและรายละเอียดของข้อมูลเพื่อสร้างความเป็นเอกภาพและความสมบูรณ์ของข้อมูล
2. การเผยแพร่ข้อมูล หน่วยงานที่รับผิดชอบควรมีการวางแผนปฏิบัติต่อเนื่องแบบเป็นระบบ เพื่อแก้ไขความไม่สม่ำเสมอของการเผยแพร่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. การมีประชาสัมพันธ์แจ้งให้ผู้ใช้บริการทั้งภาครัฐและเอกชนได้ทราบถึงชนิดและรายละเอียดของข้อมูลที่หน่วยงานแต่ละหน่วยงานที่ให้บริการ
4. สร้างระบบเชื่อมโยงข้อมูล ระหว่างหน่วยงานเพื่อผู้ใช้ข้อมูลจะได้ใช้ประโยชน์จากข้อมูลอย่างทั่วถึงและรอบด้าน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารอ้างอิง

ครรชิต มาลัยวงศ์. “ประโยชน์และบทบาทของระบบสารสนเทศในการจัดการ” ใน

เอกสารการสอนชุดวิชาการระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ หน่วยที่ 11 หน้า 158-192
พิมพ์ครั้งที่ 2 นนทบุรี สาขาวิชาวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
2541

จิตราพรรณ พิลึก. พ.ศ. 2541. **กล้วยไม้กับการส่งออก**. กรุงเทพมหานคร. ภาควิชาพืชสวน
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

จิราภรณ์ รักษาแก้ว. “สารสนเทศ” ในเอกสารการสอนชุดวิชาการระบบสารสนเทศเพื่อการจัด
การ หน่วยที่ 2 หน้า 54-75 พิมพ์ครั้งที่ 11 นนทบุรี สาขาวิชาวิทยาการจัดการ
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. 2537.

เฉลิมเผ่า อจละนันท์. การศึกษาความต้องการใช้สารสนเทศทางการศึกษาของผู้บริหาร
ในมหาวิทยาลัยรามคำแหง. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท. มหาวิทยาลัยรามคำแหง,
2538.

เพยาร์ กิมปูลุม. การศึกษาระบบบริการสารสนเทศทางสหกรณ์การเกษตร.
วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2539.

เอกสารประกอบการสัมมนาเรื่อง “การพัฒนาระบบข้อมูลข่าวสารการค้า” วันที่ 25-27
มีนาคม 2531 ณ โรงแรมเอเชียพัทยา ชลบุรี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนที่ 1 (ตารางที่ 1-11) การใช้ประโยชน์จากข้อมูลสารสนเทศของบริษัทผู้ส่งออกดอกไม้กล้วยไม้สด

- ข้อมูลทั่วไปของบริษัทผู้ส่งออกกล้วยไม้ตัดดอก
- การรับรู้และใช้ประโยชน์จากข้อมูลสารสนเทศเพื่อการส่งออกกล้วยไม้ตัดดอกจากหน่วยงานรัฐ
- ปัญหาและอุปสรรค

ส่วนที่ 2 (ตารางที่ 12-15) การศึกษาการจัดเก็บและเผยแพร่ข้อมูลสารสนเทศ เพื่อการส่งออกของหน่วยงานรัฐ

- ข้อมูลสารสนเทศของหน่วยงานรัฐที่จัดเก็บและเผยแพร่
- สื่อที่ใช้ในการจัดเก็บและเผยแพร่ข้อมูลสารสนเทศ
- ปัญหาและอุปสรรคในการจัดเก็บและเผยแพร่ข้อมูลสารสนเทศ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนปีของการก่อตั้งบริษัทผู้ส่งออก

หัวข้อ	จำนวน (N=35)	ร้อยละ (%)
1. ปีที่ก่อตั้งบริษัท (N=24)		
- ช่วง 3-6 ปี	2	8.34
- ช่วง 7-10 ปี	1	4.16
- ช่วง 11-14 ปี	3	12.50
- ช่วง 15-18 ปี	8	33.34
- ช่วง 19-22 ปี	6	25.00
- ช่วง 23 ปีขึ้นไป	4	16.66
ไม่ระบุปี	11	31.43

ตารางที่ 2 บริษัทผู้ส่งออกประเภทสินค้า (นอกจากกล้วยไม้ตัดดอกของบริษัทผู้ส่งออก

หัวข้อ	จำนวน (N=35)	ร้อยละ (%)
2. นอกจากบริษัทของท่านส่งออกกล้วยไม้ตัดดอกแล้ว ยังส่งออกสินค้าชนิดอื่นใดบ้าง (N = 45)		
- ต้นกล้วยไม้	19	42.22
- ดอกไม้สดตัดดอก	26	57.78

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3 ชนิดพันธุ์กล้วยไม้ตัดดอกที่ส่งออกของบริษัทผู้ส่งออก

หัวข้อ	จำนวน (N=35)	ร้อยละ (%)
(N=24)		
- เด็นโดเบียม	30	17.65
- แรนด้า	26	15.30
- อะแรนด้า	26	15.30
- ม็อคคาร่า	25	14.71
- แอสโคเซ็นต้า	8	4.70
- ออนซิเดียม	21	12.35
- อะแรนเธอร่า	13	7.64
- อะแรคนิส	16	9.41
- คัทลียา	5	2.94

ตารางที่ 4 ประเทศคู่ค้าของบริษัทผู้ส่งออก

หัวข้อ	จำนวน (N=35)	ร้อยละ (%)
(N=94)		
- ทวีปเอเชีย	30	31.91
- ทวีปยุโรป	32	34.04
- ทวีปอเมริกาเหนือ	19	20.21
- ทวีปอเมริกาใต้	4	4.26
- ทวีปออสเตรเลีย	7	7.45
- ทวีปแอฟริกา	1	1.06
- ไม่ระบุทวีป	1	1.06

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 5 มูลค่าการส่งออกกล้วยไม้ตัดดอกปี (2542 – 2543) ของบริษัทผู้ส่งออก

มูลค่า (บาท/ปี)	จำนวน	ร้อยละ
ปี 2542		
ต่ำกว่า 5 ล้านบาท	1	5.55
6-10 ล้านบาท	3	16.66
11-16 ล้านบาท	4	22.22
17-22 ล้านบาท	2	11.11
23-28 ล้านบาท	1	5.55
29 ล้านบาทขึ้นไป	7	38.88
ไม่ระบุมูลค่า	17	48.57
ปี 2543		
ต่ำกว่า 5 ล้านบาท	1	5.55
6-10 ล้านบาท	4	22.22
11-16 ล้านบาท	3	16.66
17-22 ล้านบาท	2	11.11
23-28 ล้านบาท	1	5.55
29 ล้านบาทขึ้นไป	7	38.88
ไม่ระบุมูลค่า	17	48.57

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 6 การรับรู้และการใช้ประโยชน์จากข้อมูลสารสนเทศจากหน่วยงานรัฐของบริษัผู้ส่งออก

รายการ	กระทรวงพาณิชย์ (N=35)	ร้อยละ	กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (N=35)	ร้อยละ	กระทรวงการคลัง (N=35)	ร้อยละ
1. เคยรับรู้หรือใช้ประโยชน์จากข้อมูลสารสนเทศเพื่อการส่งออกแล้วไม่ได้คัดลอกจากแหล่งหน่วยงานรัฐหรือไม่ (N= 35)	30	85.72	35	100	11	31.43
2. ไม่เคยรับรู้หรือได้ใช้ประโยชน์ (N= 35)	5	14.28	-	-	24	68.57
3. สาเหตุที่ไม่เคยใช้ประโยชน์	-	-	-	-	-	-
- ข้อมูลไม่ทันสมัยต่อเหตุการณ์	-	-	-	-	-	-
- ข้อมูลไม่น่าเชื่อถือ	-	-	-	-	-	-
- ข้อมูลไม่เหมาะสม	4	80.00	-	-	11	45.83
- ไม่ทราบว่ามีข้อมูลที่ต้องการใช้	1	20.00	-	-	13	54.17
- ข้อมูลที่จัดเก็บหน่วยงานไม่ได้เผยแพร่	-	-	-	-	-	-
- อื่นๆ โปรดระบุ.....	-	-	-	-	-	-

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 7 การรับรู้และการใช้ประโยชน์จากข้อมูลสารสนเทศหน่วยงานภายในของกระทรวงต่างๆ ของบริษัทผู้ส่งออก

กระทรวงพาณิชย์ (N= 80)	จำนวน	ร้อยละ	กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (N= 86)	จำนวน	ร้อยละ	กระทรวงการคลัง (N= 30)	จำนวน	ร้อยละ
1. กรมการค้าต่างประเทศ	25	31.25	1. กรมวิชาการเกษตร	33	38.37	1. กรมสรรพากร	5	16.67
2. กรมการค้าภายใน	12	15.00	2. กรมส่งเสริมการเกษตร	28	32.56	2. กรมศุลกากร	11	36.67
3. กรมส่งเสริมการส่งออก	27	33.75	3. กรมส่งเสริมสหกรณ์	2	2.33	3. กรมบัญชีกลาง	-	-
4. กรมเศรษฐกิจการพาณิชย์	9	11.25	4. องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร	2	2.33	4. สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง	3	10.00
5. กรมการประกันภัย	-	-	5. ศูนย์สารสนเทศทางการเกษตร	8	9.30	5. ธนาคารเพื่อการส่งออกและ	7	23.33
6. กรมทรัพย์สินทางปัญญา	3	3.75	6. สถาบันวิจัยพืชสวน	13	15.11	การนำเข้าแห่งประเทศไทย	-	-
7. กรมทะเบียนการค้า	4	5.00	7. สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร	-	-	6. ธนาคารเพื่อการเกษตรและ	4	13.33
8. องค์การคลังสินค้า	-	-	อื่นๆ โปรดระบุ.....	-	-	สหกรณ์	-	-
อื่นๆ โปรดระบุ.....	-	-				อื่นๆ โปรดระบุ.....	-	-

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่พิมพ์ขึ้นไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 8 การรับข้อมูลสารสนเทศจากหน่วยงานรัฐจำแนกตามประเภทสื่อ

ประเภทสื่อ	กระทรวงพาณิชย์		กระทรวงเกษตรและสหกรณ์		กระทรวงการคลัง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. หนังสือ	6	9.25	7	8.86	6	14.29
2. คู่มือข้อมูลข่าวสาร	6	9.25	5	6.33	3	7.14
3. วารสาร	11	17.46	14	17.72	8	19.05
4. นิตยสาร	4	6.35	9	11.39	3	7.14
5. แผ่นพับ	12	19.05	19	24.05	10	23.81
6. จดหมายข่าว	19	30.17	19	24.05	8	19.05
7. รูปแบบวีดิโอ	3	4.76	2	2.54	1	2.38
8. เครือข่ายอินเทอร์เน็ต	2	3.17	4	5.06	3	7.14
อื่น ๆ ไปรตระบุ.....	-	-	-	-	-	-

ตารางที่ 9 ระดับการรับรู้ประโยชน์ของข้อมูลสารสนเทศจากหน่วยงานรัฐ จำแนกตามลักษณะของข้อมูล

ลักษณะข้อมูลสารสนเทศ	มากที่สุด		มาก		ปานกลาง		น้อย		น้อยที่สุด		(X̄) ค่าเฉลี่ย N = 35
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
กระทรวงการคลัง											
1. สถิติการนำเข้า – ส่งออกผ่านกรมศุลกากร	8	22.85	15	42.85	9	25.71	3	8.57	-	-	3.80
2. ข้อมูลภาษีศุลกากร	4	11.42	14	40.00	13	37.14	3	8.57	1	2.85	3.48
3. กฎระเบียบข้อบังคับและพิธีการทางศุลกากร	9	25.71	12	34.28	10	28.57	3	8.57	1	2.85	3.71
4. อื่นๆ โปรดระบุ											
กระทรวงพาณิชย์											
1. การจัดระเบียบการส่งออกและการนำเข้าสินค้า	10	28.57	12	34.28	11	31.42	1	2.85	1	2.85	3.82
2. การส่งเสริมการส่งออก	13	37.14	13	37.14	9	25.71	-	-	-	-	4.11
3. ข้อมูลการค้าระหว่างประเทศ	9	25.71	13	37.14	10	28.57	3	8.57	-	-	3.85
4. กฎหมาย/ พระราชบัญญัติ/ พระราชกำหนด/ พระราช	6	17.14	12	34.28	12	34.28	3	8.57	2	5.71	3.48
5. กฎระเบียบ/ กฎกระทรวง/ ประกาศ/ ระเบียบ											
6. ข้อมูลสถิติการพาณิชย์ต่างๆ	5	14.28	14	40.00	10	28.57	5	14.28	1	2.85	3.48
7. ข้อมูลความตกลงและมาตรการทางการค้า	9	25.71	6	17.14	14	40.00	5	14.28	1	2.85	3.48
8. ข้อมูลการจัดฝึกอบรมและสัมมนา	7	20.00	13	37.14	13	37.14	2	5.71	-	-	3.71
9. ข้อมูลการดำเนินงาน											
10. ข้อมูลแสดงสินค้าที่บรรจรถและการเชิญให้เข้าร่วม	11	31.42	13	37.14	7	20.00	4	11.42	-	-	3.88
11. แสดงสินค้า											
12. ข้อมูลเกี่ยวกับลูกค้าต่างประเทศ	9	25.71	11	31.42	11	31.42	2	5.71	2	5.71	3.65
13. อื่นๆ โปรดระบุ											

ตารางที่ 9 (ต่อ)

ลักษณะข้อมูลสารสนเทศ	มากที่สุด		มาก		ปานกลาง		น้อย		น้อยที่สุด		(X̄) ค่าเฉลี่ย N = 35
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์											
1. นโยบายของรัฐเกี่ยวกับกล้วยไม้ตัดดอก	10	28.57	16	45.71	9	25.71	-	-	-	-	4.02
2. กฎหมายเกี่ยวกับกล้วยไม้	12	34.28	13	37.14	9	25.71	1	2.85	-	-	4.02
3. แหล่งการผลิตและพื้นที่ส่วนใหญ่ในการเพาะปลูก	9	25.71	9	25.71	17	48.57	-	-	-	-	3.77
4. งานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวกับกล้วยไม้	8	22.85	15	42.85	10	28.57	2	5.71	-	-	3.82
5. ข้อมูลเรื่องดิน การใช้น้ำปุ๋ยและยา	6	17.14	17	48.57	9	25.71	2	5.71	1	2.85	3.71
6. ข้อมูลการตรวจสอบรับรองคุณภาพและรับรองพันธุ์	8	22.85	13	37.14	14	40.00	2	5.71	-	-	3.94
7. พันธุ์กล้วยไม้ตัดดอก	3	8.57	24	68.57	8	22.85	-	-	-	-	3.85
8. การจดทะเบียนผู้ส่งออก	22	62.85	8	22.85	5	14.28	-	-	-	-	4.48
9. การขอใบรับรองปลอดศัตรูพืช	25	71.42	7	20.00	3	8.57	-	-	-	-	4.62
10. การจัดการด้านโรคพืชและศัตรูพืช	24	68.57	7	20.00	3	8.57	1	2.85	-	-	4.54
11. ข้อมูลการส่งออก-นำเข้าสินค้าเกษตรไทย/เดือน	5	14.28	16	45.71	12	34.28	2	5.71	-	-	3.68
12. สถิติผลผลิตทางการเกษตรของประเทศ / ปี	4	11.42	10	28.57	15	42.85	6	17.14	-	-	3.34
13. ข้อมูลสุขภาพโรคพืชและสัตว์ที่สำคัญ	8	22.85	10	28.57	10	28.57	5	14.28	2	5.71	3.48
14. ราคาผลผลิตที่เกษตรกรขายได้เฉลี่ยทั้งปี	7	20.00	10	28.57	12	34.28	5	14.28	1	2.85	3.48
15. อื่นๆ โปรดระบุ											

ตารางที่ 10 ระดับการได้รับประโยชน์จากข้อมูลสารสนเทศ

ประโยชน์	มากที่สุด		มาก		ปานกลาง		น้อย		น้อยที่สุด		(\bar{X}) ค่าเฉลี่ย N = 35
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
1. ช่วยลดต้นทุนการค้าและการดำเนินงาน	6	17.14	18	51.42	9	25.71	2	5.71	-	-	3.80
2. การให้มาตรฐานการค้าและดำเนินการดีขึ้น	10	28.57	18	51.42	7	20.00	-	-	-	-	4.08
3. การบริการดีขึ้นรวดเร็วขึ้น	8	22.85	15	42.85	10	28.57	2	5.71	-	-	3.82
4. ช่วยในการตัดสินใจทางการค้า	3	8.57	18	51.42	13	37.14	1	2.85	-	-	3.31
5. ช่วยในการแก้ไขปัญหาทางการค้า	7	20.00	16	45.71	11	31.42	1	2.85	-	-	3.82
6. ช่วยในการวางแผนและนโยบายทางการค้า	10	28.57	14	40.00	8	22.85	2	5.71	1	2.85	3.85
7. อื่นๆโปรดระบุ											

ตารางที่ 11 ระดับของปัญหาและอุปสรรคในการรับและใช้ประโยชน์จากข้อมูลสารสนเทศ

ปัญหาและอุปสรรค	มากที่สุด		มาก		ปานกลาง		น้อย		น้อยที่สุด		(\bar{X}) ค่าเฉลี่ย N = 35
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
1. ข้อมูลไม่ทันสมัยต่อเหตุการณ์	4	11.42	18	51.42	11	31.42	-	-	2	5.71	3.62
2. ข้อมูลไม่เหมาะสม	4	11.42	12	34.28	16	45.71	2	5.71	1	2.85	3.45
3. ข้อมูลที่จัดเก็บเป็นข้อมูลที่ทำซ้ำซ้อน	5	14.28	10	28.57	18	51.42	1	2.85	1	2.85	3.31
4. ข้อมูลที่เผยแพร่ซ้ำซ้อน	3	8.57	14	40.00	9	25.71	8	22.85	1	2.85	3.28
5. อื่นๆโปรดระบุ											

ส่วนที่ 2

ตารางที่ 12 ข้อมูลสารสนเทศของหน่วยงานรัฐที่จัดเก็บและเผยแพร่

กระทรวงพาณิชย์ (กรมเศรษฐกิจการพาณิชย์)	กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (กรมส่งเสริมการเกษตร)	กระทรวงการคลัง (กรมศุลกากร)
1. การจัดระเบียบสินค้าและการนำเข้าสินค้า	1. นโยบายของรัฐเกี่ยวกับกัญชงไม่ตัดดอก	1. สถิติการนำเข้า-ส่งออกผ่านกรมศุลกากร
2. ข้อมูลสถิติการพาณิชย์	2. แหล่งการผลิตและพื้นที่ทำการเพาะปลูก	2. ข้อมูลภาษีศุลกากร
3. ข้อมูลความตกลงและมาตรฐานทางการค้า	3. งานวิจัยต่างๆที่เกี่ยวข้องกับกัญชงไม่ตัดดอก	3. กฎระเบียบข้อบังคับและพิธีการทางศุลกากร
4. ข่าวการจัดอบรมและการจัดสัมมนา	4. พันธุ์กัญชงไม่ตัดดอก	
	5. การจัดการด้านโรคพืชและศัตรูพืช	
	6. การจัดฝึกอบรมและการสัมมนา	

เอกสารนี้เป็นเอกสารทั่วไปสำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งนี้ ผู้ที่มีหน้าที่ดูแลเอกสารนี้จะต้องแจ้งถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 13 สื่อที่ใช้จัดเก็บและเผยแพร่ข้อมูลสารสนเทศเพื่อการส่งออก

ประเภทสื่อที่ใช้จัดเก็บ	กระทรวงพาณิชย์ (กรมเศรษฐกิจการพาณิชย์)	กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (กรมส่งเสริมการเกษตร)	กระทรวงการคลัง (กรมศุลกากร)
สื่อที่ใช้จัดเก็บ	หนังสือ, วารสาร, แผ่นพับ, จดหมายข่าว, รูปแบบวิดีโอ ข้อมูลในคอมพิวเตอร์, เครือข่ายอินเทอร์เน็ต	หนังสือ, จดหมายข่าว	คู่มือข้อมูลข่าวสาร, แผ่นพับ, จดหมายข่าว, ข้อมูลในคอมพิวเตอร์, เครือข่ายอินเทอร์เน็ต
สื่อที่ใช้เผยแพร่	วารสาร, แผ่นพับ, เครือข่ายอินเทอร์เน็ต	หนังสือ, จดหมายข่าว	แผ่นพับ, จดหมายข่าว, เครือข่ายอินเทอร์เน็ต

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ ซึ่งการใช้องค์ความรู้ที่ได้ศึกษามาเพื่อทำรายงานหรืองานวิจัยอื่น ๆ ไม่ถือว่าผิดกฎหมาย แต่อย่างไรก็ตาม การนำเอกสารนี้ไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งยังต้องแจ้งให้เจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 14 ระดับของปัญหาและอุปสรรคในการจัดเก็บ

ปัญหาและอุปสรรค	กระทรวงพาณิชย์ (กรมเศรษฐกิจการพาณิชย์)	กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (กรมส่งเสริมการเกษตร)	กระทรวงการคลัง (กรมศุลกากร)
1. ข้อมูลไม่ทันเหตุการณ์	ปานกลาง	น้อย	น้อย
2. ข้อมูลขาดความสมบูรณ์	น้อย	น้อย	น้อย
3. ข้อมูลที่จัดเก็บเป็นข้อมูลที่ทับซ้อน	น้อย	น้อย	น้อย
4. ข้อมูลมีการกระจายมาก	ปานกลาง	มาก	ปานกลาง
5. ขาดแคลนเทคโนโลยีอุปกรณ์ในการจัดเก็บข้อมูล	น้อย	น้อย	น้อย
6. ขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการจัดเก็บ	น้อย	ปานกลาง	ปานกลาง
7. ปัญหาในการประสานงานด้านการจัดเก็บข้อมูล	ปานกลาง	น้อย	ปานกลาง
8. ขาดแคลนงบประมาณ	น้อย	น้อย	ปานกลาง
9. อื่นๆไปรตระบุ.....	-	-	-

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานภายในองค์กรเท่านั้น ไม่ควรนำออกไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดก็ตาม หากมีข้อสงสัยหรือต้องการข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อฝ่ายวิชาการทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 15 ปัญหาและอุปสรรคในการเผยแพร่

ปัญหาและอุปสรรค	กระทรวงพาณิชย์ (กรมเศรษฐกิจการพาณิชย์)	กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (กรมส่งเสริมการเกษตร)	กระทรวงการคลัง (กรมศุลกากร)
1. ข้อมูลสารสนเทศไม่ทันสมัยต่อเหตุการณ์	น้อย	น้อย	น้อย
2. การเผยแพร่ข้อมูลไม่สม่ำเสมอ	น้อย	น้อย	น้อย
3. ขาดการประชาสัมพันธ์	น้อย	น้อย	ปานกลาง
4. ข้อมูลที่เผยแพร่ซ้ำซ้อน	น้อย	น้อยที่สุด	น้อย
5. ไม่มีหน่วยงานกลางรับผิดชอบในการเผยแพร่ข้อมูล	ปานกลาง	น้อย	น้อย
6. ขาดแคลนสื่อในการเผยแพร่ข้อมูล	น้อย	น้อย	น้อย
7. ขาดแคลนงบประมาณในการเผยแพร่ข้อมูล	น้อย	น้อย	น้อย
8. ประชาชนไม่ให้ความสนใจในการเผยแพร่ข้อมูลน้อย	ปานกลาง	น้อย	ปานกลาง
9. ขาดแคลนเทคโนโลยีในการเผยแพร่	ปานกลาง	น้อย	ปานกลาง
10. อื่นๆโปรดระบุ.....		-	-

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับใช้ในราชการเท่านั้น ไม่สามารถนำออกจำหน่ายหรือทำซ้ำโดยไม่ได้รับอนุญาตจากกรมส่งเสริมการเกษตรได้ หากมีข้อสงสัยหรือต้องการข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อกรมส่งเสริมการเกษตร โทร. 02-564-4000 หรือ 02-564-4001

ความรู้เรื่องพันธุ์กล้วยไม้ที่นิยมปลูกเพื่อการค้า

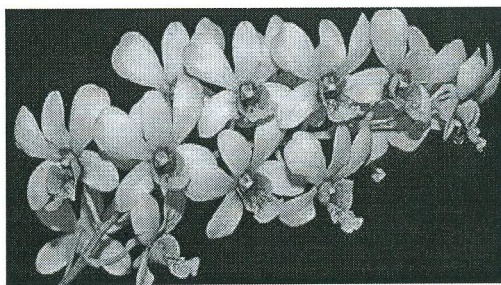
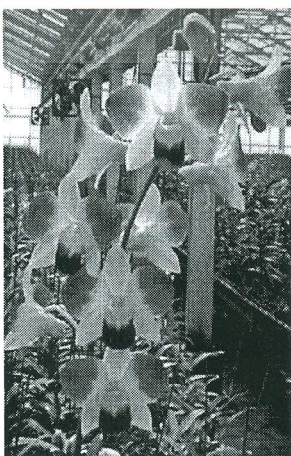
ปัจจุบันประเทศไทยได้รับการยอมรับจากทั่วโลกว่าเป็นแหล่งผลิตพันธุ์และดอกกล้วยไม้เมืองร้อนที่ใหญ่ที่สุด นักกล้วยไม้ไทยได้คัดเลือกพันธุ์กล้วยไม้ที่ดี ทั้งพันธุ์ป่าและพันธุ์ผสมมาผสมได้ลูกพันธุ์ผสมใหม่เป็นจำนวนมาก และได้ส่งจำหน่ายไปทั่วโลกทั้งขายต้นพันธุ์และตัดดอก

ประเทศไทยมีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมแก่การปลูกเลี้ยงกล้วยไม้ อีกทั้งผู้ปลูกกล้วยไม้ของไทยมีความรู้และความชำนาญพัฒนาเทคโนโลยีใหม่ๆ เพื่อใช้ในการดูแลรักษา เช่นนำไปใช้เทคโนโลยีในการเพาะเมล็ด เพาะเนื้อเยื่อในการขยายพันธุ์ให้ได้จำนวนมากและมีต้นที่แข็งแรงต้านทานโรคเป็นต้น พันธุ์กล้วยไม้ที่นิยมปลูกเพื่อการค้า ได้แก่

1. สกุลหวาย (Dendrobium sp.)

กล้วยไม้สกุลหวาย (Dendrobium) เป็นกล้วยไม้สกุลใหญ่ที่สุด มีการแพร่กระจายพันธุ์ออกไปในบริเวณกว้างทั้งในทวีปเอเชียและหมู่เกาะในมหาสมุทรแปซิฟิก นักพฤกษศาสตร์ได้จำแนกออกเป็นหมู่ประมาณ 20 หมู่ และรวบรวมกล้วยไม้ชนิดนี้ที่ค้นพบแล้วได้ประมาณ 1,000 ชนิดพันธุ์

กล้วยไม้สกุลหวาย มีลักษณะการเจริญเติบโตแบบซิมโพเดียล คือ มีลำลูกกล้วยเมื่อลำต้นเจริญเติบโตเต็มที่แล้วจะแตกหน่อเป็นลำต้นใหม่และเป็นกอ ใบแข็งหนาสีเขียว ดอกมีลักษณะทั่วไปของกลีบชั้นนอกคู่บนและคู่ล่างขนาดยาวพอๆ กันโดยกลีบชั้นนอกบนจะอยู่อย่างอิสระเดี่ยวๆ ส่วนกลีบชั้นนอกคู่ล่างจะมีส่วนโคน ซึ่งมีลักษณะยื่นออกไปทางด้านหลังของส่วนล่างของดอกประสานเชื่อมติดกับฐานหรือสันหลังของเส้าเกสร และส่วนโคนของกลีบชั้นนอกคู่ล่างและส่วนฐานของเส้าเกสรซึ่งประกบกันจะปูดออกมา มีลักษณะคล้ายเดือยที่เรียกว่า “เดือยดอก” สำหรับกลีบชั้นในทั้งสองกลีบมีลักษณะต่างๆ กันแล้วแต่ชนิดพันธุ์ของกล้วยไม้นั้นๆ

Dendrobium sp.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษานี้เท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พันธุ์ที่นิยมปลูกคือ

- สีชมพู ได้แก่
 - Dendrobium Waipahu
 - Dendrobium Sonia
 - Dendrobium Ekapol "Panda"
 - Dendrobium Intawon
 - Dendrobium Lim Hepa
- สีม่วงแดง ได้แก่
 - Dendrobium Pompadour
 - Dendrobium Sabin
 - Dendrobium Jacquelyn Concert
- สีขาว ได้แก่
 - Dendrobium Jacquelyn Thomas "4N"
- สีเหลือง ได้แก่
 - Dendrobium Kasam Gold
 - Dendrobium Mary Muk
 - Dendrobium Mary Trowse
- สีอื่นๆ

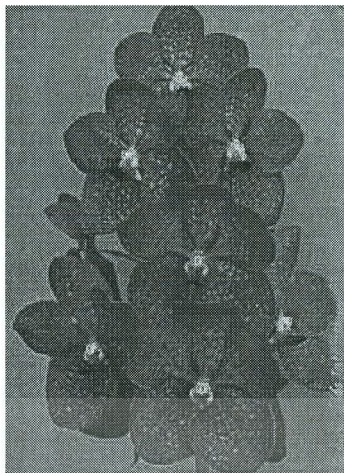
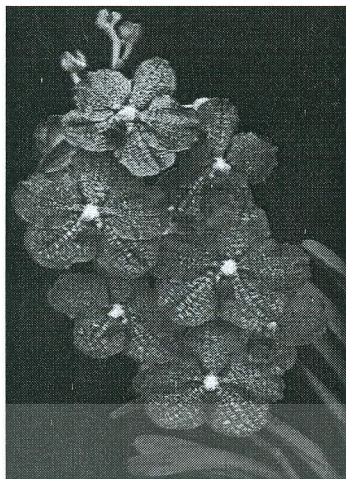
2. สกุลแวนด้า (Vanda sp.)

แวนด้าเป็นกล้วยไม้ประเภทโมโนโทเดี้ยล ไม่แตกกอ เจริญเติบโตไปทางยอด รากเป็นรากอากาศ ใบมีลักษณะกลมแบนหรือร่อง ใบซ้อนสลับกัน ช่อดอกจะออกด้านข้างของลำต้น สลับกับใบ ช่อดอกยาวและแข็ง กลีบนอกและกลีบในมีรูปร่างคล้ายคลึงกัน โคนกลีบแคบ และไปรวมกันที่โคนเส้าเกสร กลีบดอกในลำด้านใต้มีเดือยแหลมยื่นออกมาเป็นส่วนท้ายของปากกระเป๋ ปากกระเป๋ของแวนด้าเป็นแบบธรรมดาแบนเป็นแผ่นหนาแข็ง และพุ่งออกด้านหน้า รูปลักษณะคล้ายช้อน หูกระเป๋ทั้งสองข้างแข็งและตั้งขึ้น สีดอกมีมากมายแตกต่างกันตามแต่ละชนิด

พันธุ์ที่นิยมปลูก คือ

- Vanda Rothschildiana
- Vanda Princess Mikasa

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Vanda sp.

3. สกุลอะแรนด้า (Aranda sp.)

มีช่อดอกตกประมาณ 6-12 ดอก กลีบดอก 5 กลีบผึ่งผาย บาน ทน ก้านช่อดยาว
แข็ง ลักษณะช่วงใบถี่ ใบมีทั้งกว้างและแคบ ส่วนมากปลูกลงแปลง

พันธุ์ที่นิยมปลูกคือ

Aranda Christin No.1

Aranda madame Panni

Aranda sp.

4. สกุลม็อคคาร่า (Mokara sp.)

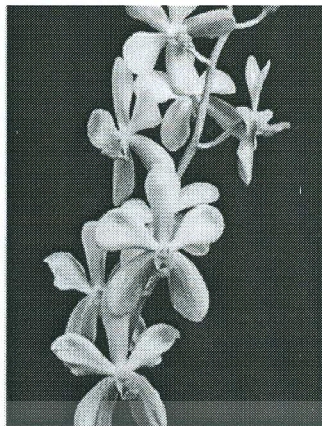
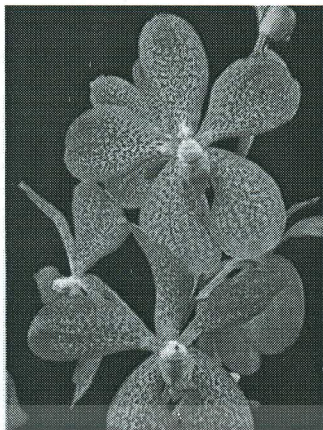
เป็นสกุลที่มีหลายสีมาก เช่น สีชมพู สีเหลือง สีแดง ลักษณะดอกโต ลำต้นสูง มี
ลักษณะเป็นปล้องดอกตกมาก คือ จะออกดอกทุกๆ กาบใบ

พันธุ์ที่นิยมปลูก คือ

Mokara พันธุ์ม็อคชินออน

Mokara madame Panni

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Mokara sp.

5. สกุลแอสโคเซ็นด้า (Ascocenda sp.)

เกิดจากนำการกลายไม้สกุลเข็ม (Ascocentrum) ผสมข้ามสกุลกับกล้วยไม้สกุลแวนด้า (Vanda) เป็นกล้วยไม้ลูกผสมแอสโคเซ็นด้า (Ascocenda) ซึ่งจะทำให้ได้กล้วยไม้ที่มีสวยงามขึ้น ออกดอกดกขึ้น ดอกบานทนและปลูกเลี้ยงง่ายขึ้น

Ascocenda sp.

พันธุ์ที่นิยมปลูก คือ

แอสโคเซ็นด้า ครายเซ่

แอสโคเซ็นด้า สาคริก

Ascoda Kathy Arne

Ascoda Mem Jim Wilkins

Ascoda Florida Sunset

Ascda Baby Blue

Ascda Meda Anold

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6. สกุลออนซิเดียม (Oncidium sp.)

พันธุ์นี้มีรูปทรงต้น 2 แบบ คือมีลำลูกกล้วยกับไม่มีลำลูกกล้วย แต่มีลำต้นเล็กๆ สั้นๆ และมีกาบใบหุ้มอยู่จนมิดส่วนยอด ลำต้นสั้นมีใบขนาดใหญ่มากติดอยู่ ดอกส่วนมากจะมีสีเหลือง หรือสีพื้นเหลืองลายน้ำตาล เล้าเกษรมีปีกยื่นออกไปทั้ง 2 ข้าง มีตุ่มไฟที่โคนปาก ปลายปากใบใหญ่และเป็นจุดเด่นของดอก

Oncidium sp.

พันธุ์ที่นิยมปลูก คือ

Oncidium Goldiana (หรือที่นิยมเรียกว่าไกลเดนชาวเออร์)

Oncidium Gower Ramsey (พันธุ์ดอกใหญ่)

Oncidium Taka

7. สกุลอะแรนเธอร่า (Aranthera sp.)

ส่วนมากจะให้ดอกที่มีสีสรรสดใส ช่อดอกยาว ดอกดกพริ้ว ลักษณะกลีบดอกคล้ายแมลงปอคล้ายสกุลอะแรคนิสแต่ดอกไม่มีลายลำต้นสูง สามารถปลูกลงแปลงได้

พันธุ์ที่นิยมปลูกคือ

Aranthera James Storei

Aranthera sp.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

8. สกุลอะแรคนิส (Arachnis sp.)

สกุล Arachnis กล้วยไม้ในสกุลนี้มักนิยมเรียกว่า สกุลแมลงปอ มีการเจริญเติบโตแบบ monopodial เช่นเดียวกับสกุลแวนด้า แต่ต้นมีทรงสูงชอบไต่ขึ้นต้นไม้หรือเกาะหลักต้นสามารถแตกแขนงจากตาซึ่งอยู่ตามข้อข้างๆลำต้นได้ง่าย การปลูก เช่นเดียวกับการปลูกแวนด้า โจคิมหรือแวนด้าใบร่อง ต้องปลูกในที่แจ้ง ได้แสงแดดตลอดวัน และมีเครื่องปลูกเก็บความชื้นมากๆ เช่นกาบมะพร้าว จึงจะให้ดอกได้ดี

พันธุ์ที่นิยมปลูก คือ Arachnis Maggie Oei

Arachnis sp.

9. สกุลคัทลียา (Cattleya sp.)

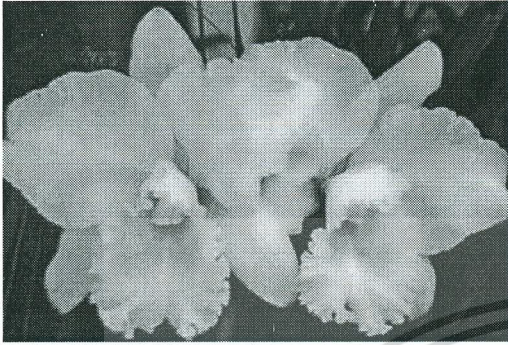
แคทลียาเป็นกล้วยไม้ที่ได้รับ ความนิยมปลูกเลี้ยงอย่างกว้างขวาง ในหลายประเทศ เนื่องจากแคทลียาเป็นกล้วยไม้ที่มีดอกขนาดใหญ่ที่สุดและสีสวยงามที่สุด บางชนิดมีกลิ่นหอม และถือกันว่าแคทลียาเป็น ราชนิแห่งกล้วยไม้ และเป็นสัญลักษณ์สากลของกล้วยไม้ทั่วไป

แคทลียาเป็นกล้วยไม้ที่มีถิ่นกำเนิดอยู่ในเขตร้อนแถบอเมริกากลางและอเมริกาใต้ตอนเหนือ เป็นกล้วยไม้ที่เจริญเติบโตและมีรูปทรงแบบซิมโพเดียล คือมีเหง้าแนบไปตามเครื่องปลูก เหง้าอาจจะมีทั้งยาวและสั้น มีรากอกเจริญจากเหง้า ไม่มีรากแขนง เป็นระบบรากกิ่งอากาศ ดูดอาหารจากอากาศและเครื่องปลูก แคทลียาเป็นกล้วยไม้ที่มีลำลูกกล้วย มีหลายลักษณะ บางชนิดลำลูกกล้วยเป็นข้อปล้อง รูปทรงของลำป่องตรงกลางหรือค่อนไปข้างบนของลำเล็กน้อย มีหน้าที่เก็บสะสมอาหาร เนื้อข้อที่โคนลำจะมีตา 2 ตา คือตาซ้าย และตาขวา เป็นตาแตกลำใหม่่ง่ายที่สุด บางชนิดที่ลำลูกกล้วยอ้วนป้อม บางชนิดเป็นรูปทรงกระบอกหรือบิดเป็นเกลียวเล็กน้อย ผิวพื้นของลำอาจเกลี้ยงหรือเป็นร่องตามความยาวของลำ เมื่อกล้วยไม้เจริญเติบโต ลำที่ 1 หรือเรียกว่าลำหลัง จะแตกตาออกแล้วเจริญเป็นลำที่ 2 หรือเรียกว่าลำหน้า เมื่อลำที่ 2 เจริญดีแล้วก็จะแตกตาออกเป็นลำที่ 3 และที่ 4 ออกไปเรื่อยๆ บางครั้งตาแตกออกเป็น 2 ทางเรียกว่า ไม้ 2 หน้า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จึงทำให้ดูเป็นกอใหญ่ โดยมีเหง้าเป็นส่วนที่เชื่อมโยงของลำลูกกล้วยลำต่อลำ และเป็นส่วนของลำที่เจริญออกจากลำเดิม

พันธุ์ที่นิยมปลูก คือ Cattleya Queen Sirikhit

Cattleya sp.

PROVIDE

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้